

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 400 lir

Leto XXXVII. Št. 83 (10.905)

TRST, sredo, 8. aprila 1981

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

RDEČE BRIGADE SO Z OROŽJEM DOKAZALE SVOJO TRDOŽIVOST

Umor jetniškega paznika v Rimu reakcija na milanske aretacije

Prizorišče umora je komandos posul z letaki, ki vsebujejo novo «strateško resolucijo» RB - Težišče njihovega delovanja se bo premaknilo na zapore?

RIM — Do odgovora rdečih brigad na sobotne aretacije v Milanu je prišlo večeraj v Rimu. Rimski vod RB, ki je med najaktivnejšimi in manj prizadeti celotne prevratniške organizacije je v «demonstrativnem» atentatu ubil nekega mladega jetniškega paznika. Prizorišče atentata je nato komandos posul z letaki, ki vsebujejo novo «strateško resolucijo» RB. Teroristi so tako hoteli dokazati vsem ki so se dni napovedovali njihov skorajšnji razpad, da so še živi in aktivni.

Do umora je prišlo ob 6.45 zjutraj. 28-letni Raffaele Cinotti se je kot vsako jutro odpravil na delo v rimski zapor Rebibbia, kjer je bil zaposlen kot jetniški paznik. Pozdravil je ženo, se oblekel, na pragu pa so ga že pričakovali morilci: šest ali sedem nabojev mu je pretrgalo življenjsko nit. Komandos treh brigadistov, ki je izkoristil zgodnjo uro in povsem prazno ulico, je nastopil z odkritimi obrazi in se nato neoviran oddaljil. S telefonskim pozivom dnevniku »La Repubblica« so nato potrdili, da so umor zagrešili pravi brigadisti, kar so neposredno dokazovali tudi letaki, ki so jih pustili ob truplu. Zanimivo je, da so enake letake, ki vsebujejo novo «strateško resolucijo» teroristov, našli tudi v rokah Enrica Fenzija, ki so ga aretirali skupno z Morettijem v Milanu. Resnici na ljubo je imel Fenzi na sebi le osmerek «resolucije», tisti, ki so našli večeraj pa je že docela izdelan dokument.

Ni dvoma, da je podli umor organiziral rimski vod RB, ki se je po lamskih aretacijah ponovno okrepil z novimi silami. Vodja rimskega voda Maurizio Jannelli je sicer že dalj časa v zaporu, Moretti in Fenzi pa sta v past policije padla šele v soboto.

Naměstnik državnega pravdnika Achille Gallucci, ki vodi preiskavo o večerajšnjem atentatu, dvomi, da so umor organizirali v odgovor na prijete Morettija, ker je za tovrstne «podvige» potrebno več dni priprave. Bolj verjetno je, da so atentat pripravili, da bi na primeren način »proslavili« 7. april, to je obletnico aretacij avtomatov v Padovi. Prav gotovo pa so RB izkoristile ta datum in sobotne dogodke, da bi dokazale, da so — kljub hudim udarcem, ki so jim jih zadali agenti javne varnosti — še dalje sposobne izvesti orožbene akcije.

Na sliki (teletoto AP): srbijev pri-
zor večerajšnjega umora rimskega
jetniškega paznika Raffaele Cinotti.

POPUSTILA JE MEDNARODNA NAPETOST OB POLJSKI KRIZI

Spravljen govor Brežnjeva v Pragi Na Poljskem končale vojaške vaje

Sorjetski voditelj obnovil zaupanje poljskemu partijskemu vodstvu

MOSKVA — Večeraj je nenadoma popustila napetost, ki so jo povzročile sovjetske obtožbe in zahodna »opozorila« Moskvi o posledicah morebitnega vojaškega posega na Poljskem. Sovjetska tiskovna agencija »TASS« je namreč uradno sporočila konec komandnostnih vaj varšavskega pakta »Sovuz 81« na Poljskem in ob poljskih mejah, le nekaj ur prej pa je sovjetski voditelj Leonid Brežnev na 16. kongresu KP ČSSR obnovil zaupanje poljskemu partijskemu vodstvu.

Leonid Brežnev je v svojem govoru na českoslovaškem partijskem kongresu primerjal poljska dogajanja s položajem na českoslovaškem pred sovjetskim vojaškim posegom, a je obenem tudi izjavil, da upa v sposobnost poljskega vodstva, da se samo postavi po robu sovražnikom socializma. Njegove besede so takoj vsi razumeli kot obnovo zaupanja poljskemu vodstvu, ki ga je izrekel pred petimi tedni na sovjetskem partijskem kongresu. Napetost pa je sinoči še bolj popustila, ko je »TASS« sporočila, da »so dosegli ci-

lje komandnostnih vojaških vaj in da so sovjetski, poljski, českoslovaški in vzhodnonemški vojniki »vračajo na svoje stalne sedeže«.

Vojaške vaje štirih držav varšavskega pakta so se začele 17. marca in bi morale po začetnih napovedih trajati le teden dni. Manevre »Sovuz 81« pa so podaljševali v nedogled, da so na Zahodu odkrito trdili, da so to le pritiski na poljsko vladu in da sindikat Solidarnost, Washington je celo izjavljalo, da bi lahko vaje prešle v odkrit vojaški poseg na Poljskem. Napovedi se torej niso uresničile, vojniki se vračajo v vojašnice, napetost je popustila, kriza na Poljskem pa še vedno obstaja.

Večeraj je minilo lenjeno aktno stanje, ki pa je bilo predvsem rezultat medsebojnega blokvskega obtoževanja obeh volesil, saj so Poljski še prej mukoma dosegli vsaj navidezen notranji mir. Obe vestj

so Poljski »večeraj spredel z zadovoljstvom, saj imajo sedaj še nekaj mesecev premora. Ne delajo pa si prevelikih utvar, saj so spravljeni v besede Leonida Brežnjeva vsebovale marsikatero prikrito grožnjo predvsem poljskim komunistom. Na prihodnjem kongresu poljske partije, ki bo pred koncem poletja, bodo med drugim odločili tudi o demokracizaciji v partiji. Pred tem pa bi morali na tajnih volitvah izbrati delegate za partijski kongres. Prav ta novost predstavlja za Moskvu nevarno odstopanje od načel »socialističnega realizma«, saj je prav nekaj takega povzročilo reforme »prške pomlad«. (voc)

RIAD — Saudova Arabija je večeraj uradno sporočila, da je prekinila vse stike z »nezakonitim židom«, ki je prevzel oblast v Afganistanu ob podpori tujih vojaških čet.

SAN SALVADOR — Skupina orožnih neznancev je predvečeraj njen napadla stražo pred ameriškim veleposlanstvom v San Salvadoru, a se je takoj umaknila na osiri reakcij ameriških mornarških strelec.

Leonid Brežnev na 16. kongresu KP ČSSR v Pragi (Teletoto AP)

Ob oceni, da so demonstracije del organiziranega delovanja notranjega in zunanjega sovražnika

Pokrajinski komite ZK Kosova pozval prebivalce k zagotavljanju normalnega dela v pokrajini

PRISTINA — Na koncu predstojne seje, na kateri so ocenili politično varnostni položaj na Kosovu, je pokrajinski komite ZK Kosova sprejel naslednje sklepe:

Pokrajinski komite ZK Kosova je ocenil, da so demonstracije in sovražne akcije v Pristini ter nekaterih drugih krajih v SAP Kosovo protirevolucionarnega značaja. So sestavni del organiziranega delovanja notranjega in zunanjega sovražnika, na liniji albanskega nacionalizma in iredentizma, sestavni del protirevolucionarnega boja proti socialističnemu samoupravljanju.

Demonstracije in sovražne akcije so v glavnem nasprotni z dejanskimi in skupnimi interesi ter ho-

tenji Albancev, Srbov, Črnogorcev, Muslimanov, Turkov in drugih na Kosovu. Prav zato so naletele na ostro obsodbo, predvsem albanskega, tudi vseh narodov in v rodnosti, tako na Kosovu, kot v

vseh jugoslovanski socialistični skupnosti.

Pokrajinski komite ZK je ugotovil, da je politično-varnostni položaj na Kosovu zapleten zaradi organiziranega in nasilnega delovanja sovražnika, ki poskuša povzročiti nestabilnost ter razširiti svoje delovanje v različnih oblikah. Zato je nujno, da vse organizacije in vodstva ZK Kosova usmerjajo svoje akcije na tista pereča vprašanja, ki jih postavlja sedanji politični položaj ter da v tej smeri idejnopolično usmerjajo delo vseh družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih in drugih organov in vsem organiziranim socialističnim sil v vseh okoliših.

Pokrajinski komite poziva vse komuniste, delavce, kmete, vse delovne ljudi in občane, da se v vseh okoliših vsestransko angažirajo pri zagotavljanju normalnega dela v pokrajini, za povečanje proizvodnje

in vseh OZD, za uspešno setvena dela ter uresničevanje drugih namenov ekonomske stabilizacije. Treba je zagotoviti redno preskrbo ter ohraniti in izboljšati življenjsko ravnen delovnih ljudi ter uresničevanje načrtov razvoja pokrajine. (dd)

večja izkoriščanja plina in premoga ter zajamčil podporo prizadevanjem za vzpostavitve miru na Bliznjem vzhodu »s priznanjem pravic Palestincev«. Pri tem ne vidi-
v Italije nobeni naklepi po navdavladi, a za sledenje sodelovanju na enakopravni ravni.

Italijanski zunanji minister je naglasil nujnost vzpostavitve novega mednarodnega reda, ker bi moglo le izboljšanje odnosov med industrijskimi, petrolejskimi in državami razvoja prispevati k odpravi politične napetosti in nevarnosti za svetovni mir. Tu di Colombo se je zavezel za sodelovanje na osnovi enakopravnosti in vzajemnega spoštovanja, kot osnova za rešitev vprašanj energetske preskrbe in neravnovesij v plačilnih bilancah med tremi skupinami držav.

Po ugodnem poročilu predsednika ENI

Grandija, ki je predlagal kvaliteten skok v odnosih od same zamenjave nafte za tehnološko sodelovanje industrijskih držav pri globalnem gospodarskem in družbenem razvoju arabskih držav se je začela razprava.

Vrtili so se posegi iraškega ministra Kari-
mu, generalnega tajnika OAPEK Attige, libijskega ministra Al-Zaagaria in drugih arabskih zastopnikov, ki so svarili pred preveliko porabo, saj ležišča niso neizčrpana. Zavržali so trditve, da je svetovni gospodarski krizi kriva le podražitev petroleja, glede uporabe finančnih viškov iz prodaje nafte pa so izrazili določeno odprtost, toda s pogojem, da so arabske države polnopravno sodelovane v trdnem sodelovanju, ne le kot vlagateljice finančnih sredstev. Razprava se nadaljuje v delovnih skupinah. (lv)

Na dnevnem redu nadaljnji gospodarski ukrepi

V ponedeljek srečanje med vlado in sindikati

Zdrahe med ministri zaradi zmanjšanja proračunov posameznih ministrstev

RIM — Nadaljnji gospodarski ukrepi, tisti, ki sodijo v tako imenovano drugo obdobje borbe za premostitev gospodarske krize, so še vedno v ospredju diskusije med posameznimi ministri. Treba je v bistvu zmanjšati javne izdatke za približno 5.000 milijard. Vsek minister se popolnoma strinja, ko gre za načelno ugotovitev, da so javni izdatki odločno previsoki, soglasje pa se neha, ko bo moral iz proračuna svojega ministrstva brisati nekatere postavke. Ze samo zmanjšanje izdatkov posameznim ministrstev za 2 odst. bi zmanjšalo primanjkljaj za 3.800 milijard lir (izdatki ministrstev bremenijo državni proračun za 180.000 milijard lir).

Z druge strani pa vztrajno kro-
zijo elاصو, da na noben način ne bi bilo mogoče skrajšati skupne stroške vseh ministrstev za več kot 2.500 milijard lir, seveda če bo predsedniku vlade in finančnim ministrom uspelo premostiti nasprotovanja med posameznimi minist-

stvi. Drugo bo treba dobiti tako, da bodo povečali cene prevoza, telefona, elektrike ter prispevke, ki ga bolniki morajo plačati pri nakupu zdravil. Govorijo celo o prispevku za zdravniške preglede.

Se vedno ostaja seveda odprto vprašanje premične lestvice. Tena navezava delavskih plač na naraščanje življenjskih stroškov, ki vsaj delno in to samo za nižje prejemke štiti kupno moč delavskih plač, je še vedno trn v peti italijanskih gospodarskih ministrov, ki jim je bilo na moč pogodu dejstvo, da so na zadnjem vrhu Evropske gospodarske skupnosti, ki se ga je udeležil predsednik vlade Forlani, jasno povedali, da bo Italija morala odpraviti premično lestvico, če bo hotela zajeziti in zmanjšati stopnjo inflacije. Gre vsekakor za dolgoročni program, saj je predsednik vlade Forlani povedal, da ne bodo sprejeli takega nepopolnega ukrepa brez privoljenja delavskega gibanja in gospodarskih operaterjev, saj so se o premični lestvici lu dražinski dokladi domneli delodajalci in predstavniki delavcev in se torej oni morajo dogovoriti o morebitni odpravi ali spremembi tega mehanizma, ki to je treba ponoviti, le delno štiti kupno moč najnižjih delavskih plač.

O gospodarskem položaju je govoril zakladni minister Andreotta trenutno najbrž najmanj priljubljen človek.

Večeraj so se sestali gospodarski ministri s predsednikom vlade Forlanijem. Govor je bil o nekaterih predlogih sindikalnega gibanja, ki zadevajo zamrznitev pravičnih stannar in za eno leto, enoletno zamrznitev tarif, šestmesečno zamrznitev industrijskih cen, nobenega povišja za dohodke, ki presega 30 milijonov lir letno, trimesečne vnaprejšnje določene poviške draginske doklade, ki naj bi jih potem dodatno o-
bračunali konec leta na podlagi podatkov Istat o življenjskih stroških. Te sindikalne predloge bodo orisali bazi v prihodnjih dneh, uradno pa jih bodo predložili vlad 13. aprila, ko bi moralo priti do novega srečanja vlada - sindikati. S tem v zvezi je vlada objavila sporočila, v katerem ugotavlja, da ima sicer že izdelane smernice za premostitev gospodarske krize, da pa se bo sestala s sindikalnimi predstavniki, da bi skušala doseči čimvečje soglasje med vsemi socialnimi silami.

Ob koncu naj se omenilo, da je bilo sinoči v poslanski zbornici glasovanje o državnem proračunu za leto 1981. Zbornica ga je odobrila z dokajšnjo večino glasov, sedaj pa se bo o njem moral izreči senat. (if)

Večeraj je bila večeraj za zaprtimi vrati in v znamenju skorajšnjega razhoda predstavnikov 35 držav, pri čemer sta vzhodna in zahodna stran jasno podali svoja nasprotna stališča.

Toda vsi govorniki so tudi večeraj opozorili, da načrt sklepnega dokumenta, katerega so izdelale nevtralne in nevtrščene države, pomeni soliden temelj za iskanje nujnega kompromisa. Večeraj so govorili predstavniki Poljske, Turčije, Portugalske, Velike Britanije, Vatikana in Španije. Njihovi govori potrjujejo, da so stališča Vzhoda in Zahoda še zelo oddaljena in da je še vedno negotovo kako se bo konferenca končala.

Tako je poljski delegat ponovil, da želi Vzhod vsebinski sklepi dokument, vendar pa je takoj postavil v ospredje ponudbo Brežnjeva, ki jo je tudi odločno podprl. Britanski

VELIK USPEH VČERAJSNJE SPLOŠNE STAVKE V TRSTU

Včerajšnja celodnevna splošna stavka v obrambo mljske ladjedelnice «Cantiere Alto Adriatico» in vsega tržaškega gospodarstva je ohromila vse dejavnosti v tržaški in petih okoljskih občinskih tržaške pokrajine. Stavke so se to pot udeležile tudi kategorije meščanov, ki so po navadi ob takih priložnostih bolj mlačne reagirale na ustrezne pozive sindikalnih organizacij. Šole, javni lokali, trgovine, javne in zasebne pisarne so bile večeraj v ogromni večini zapre, javni promet je bil v celoti ustavljen, protestnega sprejeda in sindikalnega shoda na Goldeniemv trgu pa se je udeležilo okrog 15.000 ljudi. S tem je Trst izpraznil svojo solidarnost z delavci mljskega obrata, hkrati s tem pa tudi zahteval po temeljtem preokretu vladne politike na področju gospodarstva.

PRED SKORAJŠNJIM RAZHODOM DELEGATOV

Stališča v Madridu še vedno narazen

Vzhod in Zahod vztrajata pri svojih predlogih - Zanimanje za dokument neuvrščeneh in nevtralnih držav

MADRID — Plenarna seja madridske KVSE je bila večeraj za zaprtimi vrati in v znamenju skorajšnjega razhoda predstavnikov 35 držav, pri čemer sta vzhodna in zahodna stran jasno podali svoja nasprotna stališča.

Toda vsi govorniki so tudi večeraj opozorili, da načrt sklepnega dokumenta, katerega so izdelale nevtralne in nevtrščene države, pomeni soliden temelj za iskanje nujnega kompromisa. Večeraj so govorili predstavniki Poljske, Turčije, Portugalske, Velike Britanije, Vatikana in Španije. Njihovi govori potrjujejo, da so stališča Vzhoda in Zahoda še zelo oddaljena in da je še vedno negotovo kako se bo konferenca končala.

Tako je poljski delegat ponovil, da želi Vzhod vsebinski sklepi dokument, vendar pa je takoj postavil v ospredje ponudbo Brežnjeva, ki jo je tudi odločno podprl. Britanski

predsednik je nastopil zelo »trdo« in je ostro kritiziral SZ zaradi »zasedbe Afganistana« in nadaljevanja ekstitivne človekovih pravic.

Seveda je podprl ameriško zamlisel da bi srečanje končali s »kratkim sporocilom«, kolikor ni mogoče hitro doseči sporazuma. Zahteval je namreč, da se še ta teden doseže soglasje o sklicu prihodnje konference in zato je zahteval, da bi se takoj sešli voditelji vseh delegacij in sprejeli načelni sporazum. špa-

Zasedanje NATO

BONN — Zasedanje skupine NATO za jedrsko načrtovanje, ki se je večeraj začelo v zahodnonemskem glavnem mestu, je bilo posvečeno proučitvi položaja na Poljskem, nakar je poročal o stanju pogajanj SA LT 2 ter o nesprejemljivih točkah, ki jih ta osmerek sporazuma vsebuje.

Med pogovori je prišlo do dokajšnjega nesoglasja med evropskimi članicami NATO in ZDA. Američani so prepričani, da je obnova dialoga med Zahodom in Vzhodom skoraj nemogoča, medtem ko so njihovi evropski zavezniki prepričani, da je treba poskušati na vse načine doseči obnovo procesa popuščanja napetosti. Pri tem je Weinberger opozoril E-vropejce, da bo ameriška vlada imela težave s svojo javnostjo, če bo nadaljevala z iskanjem spravne na vsak način z Vzhodom.

nija je podprla to stališče. Vzhod pa je zahteval, naj se pogajanja po-
pežljivo nadaljujejo. (dd)

Mirovna misija neuvrščeneh v Iraku in Iranu

NEW DELHI — Glasnik indijske vlade je sporočil, da bo mirovno odposlanstvo, ki so ga ustanovili na februarjem vrhu neuvrščeneh držav, obiskalo jutri in v četrtek Bagdad, v soboto in nedeljo pa Tehran, da skuša prispevati k mirni rešitvi spopada med Irakom in Iranom. Zastopstvo neuvrščeneh postavljajo zunanji ministri Indije, Kube in Zambije ter načelnik političnega oddelka Organizacije za osvoboditev Palestine. Vest je potrdil tudi iranski minister Nabavi na tiskovni konferenci, na kateri je po drugi strani odločno zanikal govorice o domnevnih dogovorih s Irakom.

Bojne akcije v Zahodni Sahari

ALŽIR — Fronta Polisario je večeraj sporočila, da so njeni borci sestrelili maroško reaktivno letalo tipa Mirage na območju Guelta Zemura, kjer z nekaj meseci divjajo spopadi z maroškimi vojniki. V Rabatu pa je poveljstvo maroške vojske sporočilo, da so pred dve-ma dnevnoma napadi dva bataljona borec fronte Polisario (približno tisoč mož) v pokrajini Bu Kra. Spad je trajal več ur.

KER TERORIST NOČE SODELOVATI S SODNIKI

Morettijevo vlogo bo težko razkriti

Njegov položaj na procesu »Gap-Feltrinelli« pa bodo obravnavali ločeno

MILAN — Pravi plav zapornih la-
gov je te dni obsl »nedosegljivega« Maria Morettija. Kaže, da jih je kar 51. Ne glede na številčne razsežnosti njegovih prevratniških dejanj, pa prav gotovo velja, da so se v Milanu zbrali dejanski vsi preiskovalci, ki se zadržajo leta bavijo s teroristi in njihovimi zločinskimi podvigi. Očitno pripisujejo Morettiju — delno pa tudi genovskemu profesorju Fenziju — izredno pomembno vlogo v okviru rdečih brigad. Manj verjetno pa je vsekakor, da bo sodnikom uspelo iztrgati Morettiju kakršnokoli pričevanje ali vsaj kakšno pojasnilo. »Proglasila se za političnega jetnika« je takoj po aretaciji dejal domnevni vodja rimskega voda RB in član »strateškega vodstva« te teroristične organizacije,

nakar je molk prekinil le zato, da je dokaj »krivnostno izjavil: »Ni sem to, kar pričakujete, kar bi v preprosti besedah pomenilo, da so se, po njegovem mnenju, preiskovalci krepko ušli, ko mu namenjajo tolikšno pozornost in važnost.

Uradni milanskega sodstva so te dni povsem nepredirni. Nemogoče je celo obnoviti potek akcije, ki je privedla do aretacije teroristov. Izvedelo se je le, da so aretirali tudi Adama Ciffla, ki je najel stanovanje v Ul. Cavalcanti, kjer so imeli Moretti in pajdasi svoje skrilavice. Agenti so aretirancem zaplenili številne dnevnike in zapiske, ki so po mnenju preiskovalcev zelo pomembni. Ul. Cavalcanti kot Ul. Gradoli v Rimu? Zvenelci je še zelo težko oceniti pomembnost gradiva, ki so ga odkrili, vendar pa preiskovalna tajnost, na katero se sklicujejo sodniki, daje slutiti, da so za petami še nekaterim drugim brigadistom.

Da je bila sobotna akcija pomembna dokazuje tudi dejstvo, da so večeraj odločili, da se Moretti ne bo udeležil (kot obtožence, seveda) sodne obravnave »Gap - Feltrinelli«, ki poteka te dni v Milanu. Odkliti, ki je po prvni pravi precej sporna — kot je dejal tudi Morettijev uradni zagovornik — so sprejeli, da bi teroristu onemogočili, da se se-
stane s Curcium in Semerio, ki sta prav tako med obtoženci na procesu. Njegov položaj bodo tako obravnavali ločeno.

RIM — Državni svet je razsodil, da smejo deželne uprave popravljati občinske urbanistične načrte samo, če ne uvažajo bistvene spremembe in če svoje popravke ustrezno utemeljuje. Ne smejo na primer spreminjati namembnosti obširnih površin iz »kmetijskega« v »javno zeleno« področje.

Haig danes v Rimu

AMAN — Ameriški državni tajnik Alexander Haig je večeraj končal dvodnevni obisk v Jordaniji in odpotoval v Saudsko Arabijo. Zjutraj se je še drugič sestel z jordanskim kraljem Husseinom, ki je potrdil, da imata njegova država in ZDA precej različne poglede glede bližnjevzhodnega položaja. Hussein je obnovil kritično stališče do campdavidskih sporazumov, ki ne rešujejo palestinskega vprašanja. Haig pa je seveda zlasti poudaril ameriško tezo, da se je treba bati »sovjetskega prodora« na Bliznjem vzhodu.

Kot napovedano, se bo danes zvečer Haig nekaj ur mu-
dil tudi v Rimu, kjer se bo sestel z zunanjim ministrom Colombom.

POPOLNOMA USPELA CELODNEVNA STAVKA V TRŽAŠKI POKRAJINI

Ogromna množica na sindikalni manifestaciji v obrambo miljske ladjedelnice CAA in vsega tržaškega gospodarstva

Spreveda po mestnih ulicah in sindikalnega shoda na Goldonijevem trgu se je udeležilo 15.000 ljudi - Enoten odziv mesta in okoliških krajev na splošno mobilizacijo - Predstavnik osrednjega vodstva enotne sindikalne zveze Giovannini o gospodarskih problemih Trsta, Furlanije - Julijske krajine in Italije

Vsa tržaška pokrajina se je večkrat enotno postavila v bran zadnjega ladjedelskega obrata na našem območju. Na poziv sindikalnih in drugih organizacij ter krajevnih uprav k celodnevni splošni stavki, so se vse dejavnosti v tržaški in peških okolici občin ustavile. Obstali so stroji v tovarnah, zastalo pa je delo tudi v pisarnah javnih ustanov in zasebnih podjetij, železniški promet je bil prekinjen za tri ure, avtobusi v mestu pa so vozili le do 9.30, se pravi do trenutka, ko se je delavstvo in meščanstvo začelo zbirati na dveh zbirališčih na Trgu Unità in na šentjakobskem trgu. Prostorne manifestacije, ki jo je organizirala enotna sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL, se je udeležilo nekaj nad 15.000 ljudi; redkokdaj je Trst videl zbrano tolikšno množico, v katero so se to pot vključili tudi številni trgovci in upravljalci javnih lokalov, kar se ob drugih podobnih priložnostih ni dogajalo. Kolikor smo lahko videli po mestu, so bile trgovine in ogromni večini zaprti, maloštevilni javni lokali, ki so ostali odprti, pa so imeli spušcene ručice in nikjer ni bilo videti svetlobnih reklamnih napisov.

Zbirnišni mest na Trgu Unità in na šentjakobskem trgu sta se začela kmalu pomikati dva veličastna spreveda z zastavami in transparenčami, med katerimi so bili številni dvojezični napisi, po glavni mestnih ulicah. Impozanten je bil pogled na množico delavcev, uradnikov, upokojencev, mladine, predstavnikov in predstavnic vseh poklicev, Italijanov in Slovencev, ko sta se oba spreveda združila in se po Carduccijski ulici počasi pomikala naprej proti postaji, nato pa po Terezijski četrti na Korzo in od tod na Goldonijev trg. Transparenti so pričali, da so se manifestacije udeležile vse delavske organizacije, predstavništva vseh industrijskih in drugih obratov, najrazličnejše stanovske organizacije in krajevne ustanove. Med množico, ki je do kraja napolnila Goldonijev trg, so bili tudi številni predstavniki tukajšnjega javnega življenja, med njimi - da omenimo samo nekatere - predsednik delnežnega sveta Colli, predsednik pokrajinske uprave Carbone, miljski župan Bordon, dolinski župan Švab, devinsko - nabrežinski župan Škerk in zgozniški župan Guštin, nadalje so bili prisotni predstavniki demokratičnih političnih strank, medtem ko so sindikalne organizacije med drugimi zastopali pokrajinski tajnik CGIL Gialuz, CISL Degrossi in UIL Fabricci. Shoda so se udeležili tudi številni predstavniki slovenskih organizacij, prisotni pa so bili tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol.

Na govorniškem odru je najprej nastopila predstavnica CGIL Ivana Placer, ki je najprej v italijanski in nato še v slovenski kratko povzela razloge, ki so privedli do oklica nove splošne stavke v tržaški pokrajini ter nato predstavila glavnega govornika, člana osrednjega tajništva enotne sindikalne zveze Elia Giovannini. Giovannini je v svojem govoru najprej obravnaval vprašanje miljske ladjedelnice (Cantieri Alto Adriatico) in poudaril, da je treba za vsako cenoto rešiti ta obrat, ki predstavlja hkrati z določenim številom delovnih mest, katerim se Trst v sedanjih krizi nikakor ne more odpovedati, tudi simbol nekdanje cvetoče ladjedelske industrije na našem območju. Govornik je ostro ožigosil ravnanje vlade, ki je pred dobrim mesecem zgodovila pozitivno rešitev tega problema, že petnajst dni zatem pa dovolila nadaljnjo zaostritev krize v miljskem obratu. Najnovejša obljuba, ki ji jih je Rim dal v zvezi z ustanovitvijo nove družbe Fincantieri - Friulia, se morajo zdaj brez vsakega nadaljnje zavlačevanja sprejeti v konkretna dejstva, je še dejal govornik, ne da bi moral čakati na izglasovanje, če ne bi bilo drugače, ne bi nastopila v Rimu, da bi zagovarjala tukajšnji gospodarski de-

PREDSINOČNIM NA TRŽAŠKI PREFEKTURI

Po dolgih posvetovanjih končno našli začasno rešitev za odlaganje pepela

Odlagališče bodo uredili na opuščnem področju industrijskega pristanišča - Upepeljevalnik danes spet v pogonu - Imenovanje posebne komisije za določitev dokončnega odlagališča

Kaže, da je z vročinskih posvetovanj na prefekturi končno izšla vsa začasna rešitev za odlaganje škodljivega pepela iz tržaškega upepeljevalnika. Začasno odlagališče naj bi namreč uredili v industrijskem pristanišču, in sicer na nekem opuščnem zemljišču, ki spada pod tržaško občino, v bližini bivšega obrata Esso. V zračni črti je to področje oddaljeno le tristo metrov od upepeljevalnika, treba bo sedaj samo urediti dohod, kar bodo naredili že v teku današnjega dne, kot nam je včeraj zagotovil tržaški podžupan Bassani. Tudi postopek odlaganja strupenega pepela bo dokaj nenavaden. Morali bodo v bistvu skopati globoke luknje, v katere bodo dvrgli pepel, izkopani neonesnaženi material pa bodo zvrnili v morje.

Za takšno rešitev so se dogovorili na pedsinočnem srečanju na prefekturi, ki so se ga udeležili poleg prefekta Marrosuja in podprefekta Mazurca župani vseh šestih občin, zdravstveni nadzornik Batevelli, pokrajinski zdravnik Severini ter predstavniki Ustanove za industrijsko cono EZIT. Glavni sklep posveta je bil, da sestavijo posebno komisijo izvedencev, ki naj čimprej prouči možnosti za določitev dokončnega odlagališča smeti v tržaški pokrajini. Govorilo se je tudi o morebitni uporabi opuščeneh kamolomolov, ki bi jih bilo treba na seveda primerno zaščititi, da bi strupeni pepel ne pronical v podzemlje. Komisijo bodo sestavljali predstavniki vseh občin, zdrav-

Velikonočne počitnice na šolah od 16. do 21. t. m.

Učenci in dijaki šol vseh stopenj in vrst bodo imeli letošnje velikonočne počitnice od 16. do 21. t. m., torej skupno šest dni. To je zadnji odlok ministra za šolstvo, ki poleg drugega pripominja, da se bodo šolska vrata začasno zaprta tudi maja, in sicer od popoldneva 14. do vključno 19. maja, ko bodo glasovanja o referendumih. Sicer pa to velja samo za šole, na katerih bodo volilni sedeži, medtem ko bo pouk v otroških vrtec in na drugih šolah potekal redno. Kar zadeva zaključek letošnjega šolskega leta, pa je leta predviden za 17. junij. Skratka, učence in dijake čaka še kakih štirideset dni pouka, če upoštevamo tudi, da se nekatere šolske sindikate že napovedali stavke in da sta pouka prosta dneva tudi 25. april (obletnica osvoboditve) in 1. maj (praznik dela).

stanišče ustanove in kjer naj bi v daljši perspektivi uredili premogovno luko. (dk)

DANES V TOVARNI IRET Shod o nevarnosti zastrupljanja s svinčom

Tovarniški delavski svet podjetja IRET organizira danes v sodelo-

vanju z Inštitutom za medicino dela, delavski shod v tovarni IRET na temo »Nevarnosti zastrupljanja s svinčom in metode preventivnega preprečevanja obolenj«.

Shodu bodo prisostvovali obiskovalci 2. tečaja za poklicne bolničarje Inštituta G. Ascoli, za katere je po zaključku shoda predviden tudi ogled proizvodnih oddelkov podjetja.

Izvedbo te iniciative je omogočilo razumevanje, ki ga je uprava podjetja IRET pokazala v zvezi s problematiko okolja in preventivnega preprečevanja obolenj v tovarni.

Stanovanjske misli so bile spet na delu

Tatinski dolgočrnešni so bili v ponedeljek na delu v stanovanjih 50-letnega Armanda Paolija in 73-letnega Antonia Rimbalda, ki stanujeta v istem nadstropju v stavbi na Trgu Sansovino št. 2. V obeh primerih so vlomili skozi vrata, odnesli pa bankovce in zlatinino. Prvega so odklopili za milijon lir, drugega pa za nekaj stotisočakov in italijanski liharni in drugi valuti ter za tri zapeljivost in verizico.

V okviru prizadevanj za boljše medsebojno poznavanje med tuževčima narodnostima in zlasti med šolskimi obeh narodnostmi je Sindikat slovenske šole organiziral v ponedeljek v Gregorčičevi dvorani diskusijski večer o avtonomiji slovenske šole. Nanj je povabil vse italijanske šolske, vodstva konfederacijskih sindikatov in odgovornosti za šolstvo pri strankah ustavnega loka.

V urodnem delu je tajnik tržaškega odseka sindikata crisal razvoj ideje o avtonomiji slovenske šole od začrtanih izključno načelnih zahtev do sedanjih razčlenjenih zahtev, med katerimi je zahteva glede pristojnosti organov avtonomije najmanj določena. Pri tem je predstavitelj podčrtal vlogo zakonskega osnutka KPI za globalno zaščito slovenske manjšine iz leta 1970 in delegiranih odlokov iz leta 1974 pri razvoju diskusije o obravnavani temi. Nato je govornik razčlenil obni delitirih v sedanjih zakonodajnih predložitvah zakonskih osnutkov za globalno zaščito, ki se nanaša na avtonomijo slovenske šole. V pojasnilo različne razčlenjenosti predlogov je navedel, da je socialistični osnutek vse do danes ohranil besedilo, ki je bilo prvič predloženo leta 1971, da je zakonski osnutek, ki ga je za Slovensko skupnost predložil senator SVP Fontanari, nespremenjena petičija iz leta 1977 in da enako sloni zakonski osnutek Gruber Benavice na petičiji AIDL, CM iz leta 1977. Zakonski osnutek, ki ga je KPI temeljito predelal leta 1978, pa je sprejel v bistvu vse predloge, ki jih je med posvetovanjem s slovenskimi organizacijami predlagal Sindikat slovenske šole. Tri osnovne postavke avtonomije slovenske šole so samostojna šolska uprava, samostojni zborni organ in pristojnosti obeh. Samostojni šolski organi naj bi načeloma naravnost od ministra odvisen intendant, čigar urad naj bi se delil na tri pokrajinske odseke, ki bi jih vodili intendantovi namestniki. Samostojni zborni organ naj bi bil enoten za vse slovenske šole v deželi. Pristojnosti intendantov naj bi bile enake pristojnostim šolskih skrbnikov, poleg tega pa naj bi obsegale še nekatere posle, ki so specifični za slovenske šole. Pristojnosti zbornega organa naj bi bile enake onem okrajnih šolskih svetov, poleg tega pa naj bi ta organ dajal, tudi na lastno pobudo, obvezna in obavezujoča menja o življenjskih vprašanjih slovenske šole. Zakonski osnutek KPI se razlikuje od ostalih tudi zaradi zahteve po samostojnem delnem pedagoškem inštitutu za slovenske šole.

V zadnjih letih je sindikat še poglubil vprašanje ustroja in razčlenjenosti samostojnega zbornega organa, ki naj bi imel tudi nekatere pristojnosti pokrajinskih šolskih svetov in naj bi deloval preko pokrajinskih odsekov. Preteklo jesen pa je sindikat na novo formuliral svoje zahteve, da bi do ustanovitve samostojnega zbornega organa prišlo pred prihodnjimi volitvami okrajnih in pokrajinskih šolskih svetov, ker ne bi hotel biti ponovno prisiljen, da bojkotira volitve. Po zaključku glasovanja o reformi zborov organov v senatu pretekle

OSEMDESET LET JURETA ŠTAVARJA OD TEH 54 POSVEČENIH TISKARSTVU

Na današnji dan pred 80 leti se je v Trstu rodil Jure Štavar. Z njegovim imenom je povezan lep kos zgodovine slovenskega tiskarstva v Trstu, za določen čas med obema vojnama pa tudi v Ljubljani, kamor se je umaknil pred fašizmom neposredno po tistem ugodnem dnevu, ko je fašistična oblast prepovedala izhajanje traktatnega slovenskega dnevnika »Edinosti«.

Mali Jure je prvi razred osnovne šole obiskoval v Ul. sv. Frančiška, naslednjih pet razredov na Ciril-Methodovi šoli na Akvedutu, šesti in sedmi razred pa na Ciril-Methodovi šoli pri St. Jakobu. Šolanje je potem nadaljeval na Trgoviški šoli v Ul. Battisti, že s šestnajstimi leti pa se je kot vajenec zaposlil v tiskarni »Edinosti« v Ul. sv. Frančiška 20. Tu se je izučil najprej za ročnega in nato za strojnega stavca, kar je ostal njegov osnovni poklic, čeprav sta ga strokovna in organizacijska sposobnost kasneje postavili na vodilna mesta v raznih tiskarnah. V tiskarni »Edinosti« je, kot rečeno, delal vse do leta 1929, v tem času pa ni izpopolnjeval samo svojega strokovnega znanja, marveč se je tudi jezikovno izobraževal in ob tedanjih uredniških in sploh ob vlogi, ki jo je igrala »Edinosti«, brusil tudi svojo narodno zavest in svoj miselni nazor, kar je bilo v tistih časih, ko so se nad slovenski življenj v Trstu in na vsem Primorskem zgrnili črni oblaki, nujno potrebno. Požig Narodnega doma in vse ostalo nasilje z ukinjevanjem slovenskih šol in gospodarskih ustanov, z zatiranjem slovenske tiskarne besede in napajanjem zavernih slovenskih ljudi z ricinusovim oljem, je tudi mladega slovenskega tiskarja Jureta opredelilo za antifašizem. Ko pa mu je bil z nasilno ukinitvijo »Edinosti« onemogočen tudi goli življenjski obstoj, se je z družino (ženo in hčerko Zoro) odselil v Ljubljano. Zaposlil se je pri takratni Delniški tiskarni, leta 1933 (ko se mu je rodil sin Jure) pa je postal faktor v takratni tiskarni Merkur, današnji tiskarni Toneta Tomšiča, kar je ostal do konca vojne 1945.

Vojni čas je torej Jure Štavar preživel v Ljubljani, poleg svoje javne službe pa je opravljal tudi delo v ilegalnih tehnikah. Bil je na sumu okupatorjev in njegovih pomagačev, večkrat tudi zaprt, ker pa so ga potrebovali v tiskarni Merkur, se je vedno tudi izmazal in tako dočkal svobodo ter se kmalu po osvoboditvi Ljubljane vrnil v svoj rodni Trst, da bi se lotil organizacije obnovljenega slovenskega tiskarstva, konkretno pa, da spet vzpostavi za tedanje potrebe tržaških Slovencev in organe mlade ljubljanske oblasti, nekdanjo tiskarno »Edinosti«, ki jo je moral zapustiti pred šestnajstimi leti.

Tako je nastala kmalu po osvoboditvi tedanja Zadruga tiskarna in Jure Štavar je kot mojster svojega poklica postal njen vodja. Kot starejšemu novinarju so mi tisti časi še dobro v spominu. V tiskar-

ni je bilo dan in noč kot na mravišču. Treba je bilo tiskati ne samo dnevnik (z izjemo Primorskega dnevnika, ki se je od začetka tiskal v Piccolini tiskarni na Trgu Goldoni) pač pa tudi plakate, letopake, razne tiskovine bodisi za ljudsko oblast (PNOO, MOS in druge organe), kot za potrebe oživiljenih organizacij, šol itd. in tudi vojne uprave. Ker mladega tiskarskega kadra ni bilo, so bili tiskarji pretežno starejši slovenski delavci. Nekaj je bilo tudi partizanskih tiskarjev, ker pa se je tiskalo tudi v italijanskih, je bilo med tiskarji večje število italijanskih delavcev iz vrst naprednih ljudi. V Zadrugu tiskarno so se vrnili tudi nekateri od birških tiskarjev »Edinosti«. Marsikateri mi je še v spominu: od drobenega in močno kratkovidnega Ninija Pertota, prav gotovo takratnega najstarejšega mojstra, do povratnika iz taborišča Tonija Škarabota, od Češkota Čermela do malega debelušnega Peschiera, ki je bil večni humorist, od Perhineka v uličnicah do Baretta pri rotaciji, in Raubarja pri ploskem tisku, pa seveda da ne pozabim Rikoto Pertota - Pendlo in Riharda Kapuna v upravi in še bi lahko našteval, tja do mlajših Lucia Znidaršiča,

ki ni bilo dan in noč kot na mravišču. Treba je bilo tiskati ne samo dnevnik (z izjemo Primorskega dnevnika, ki se je od začetka tiskal v Piccolini tiskarni na Trgu Goldoni) pač pa tudi plakate, letopake, razne tiskovine bodisi za ljudsko oblast (PNOO, MOS in druge organe), kot za potrebe oživiljenih organizacij, šol itd. in tudi vojne uprave. Ker mladega tiskarskega kadra ni bilo, so bili tiskarji pretežno starejši slovenski delavci. Nekaj je bilo tudi partizanskih tiskarjev, ker pa se je tiskalo tudi v italijanskih, je bilo med tiskarji večje število italijanskih delavcev iz vrst naprednih ljudi. V Zadrugu tiskarno so se vrnili tudi nekateri od birških tiskarjev »Edinosti«. Marsikateri mi je še v spominu: od drobenega in močno kratkovidnega Ninija Pertota, prav gotovo takratnega najstarejšega mojstra, do povratnika iz taborišča Tonija Škarabota, od Češkota Čermela do malega debelušnega Peschiera, ki je bil večni humorist, od Perhineka v uličnicah do Baretta pri rotaciji, in Raubarja pri ploskem tisku, pa seveda da ne pozabim Rikoto Pertota - Pendlo in Riharda Kapuna v upravi in še bi lahko našteval, tja do mlajših Lucia Znidaršiča,

Jubilanta, 80-letnika Marija in Jure Štavar

Aleksija Cividija, Alda Brusa, Cueta Hrovatina in drugih. Jure Štavar je vso to družinsko moral voditi, kot človek, ki je gledal naprej, pa je skrbel tudi za mladi tiskarski naraščati in tisti, ki so šli skozi njegovo šolo, so se res nekaj naučili, pa najsij bi v ročnem ali strojnem delu. Še v današnji tiskarni Primorskega dnevnika so nekateri, ki se tega dobro zavedajo.

Pozneje se je Zadruga tiskarna preimenovala v tiskarno Graphis, še vedno kot združba med tiskarji, dokler ni končno postala Štavarjeva last vse do prenehanja leta 1971. Tedaj je tudi Jure Štavar šel v pokoj, saj je prav tisto leto do polnil svojih sedemdeset življenjskih let, od katerih kar 54 posvečenih tiskarstvu. Teško je bilo to

organizatorjem in mentorjem mlademu kadru, v stiski tudi s človekom, ki je sam sedel za linopet in dobesedno brez ene same naprave postavil članek.

Za njegovo osemdesetletnico, ki jo je dočkal v zadnjih letih bolj odmaknjen od javnosti, ne pa tudi od dogodkov, saj zvesto spremlja vse dogajanje, predesem preko tiska in televizije, mu poklanjamo te vrstice z željo, da bi mu leta pred njim tekla v dobrem zdravju in lepih spominih in krogu družine, v kateri bo čez dva meseca na vrsti še drugi jubilej - 80-letnica njegove žene Marije roj. Milič, ki je z njim skozi vsa dolga leta zvesto delila dobro in zlo, ki ju je prinašalo življenje.

Obema naše čestitke.

JOŽE KOREN

ZANIMIVA POBUDA SSŠ ZA SEZNANJANJE ITALIJANSKE JAVNOSTI

Avtonomija slovenske šole - pogoj za enakopravnost

ga februarja je Sindikat slovenske šole pozval prosvetnega ministra, naj v najkrajšem času dokaže, da misli spoštovati obvezo, ki jo je spjel s tem, da je sprejel kot priporočilo resolucijo senatorke Gerbove in tovarišev glede ustanovitve posebnega zbornega organa za slovenske šole.

Na koncu je tajnik sindikata no-udaril, da samostojni organi niso sredstvo zapiranja, temveč nujno orodje, ki ga slovenska skupnost mora imeti, če naj bo enakopravna sosednec italijanski skupnosti. Zato je Sindikat slovenske šole pri vseh zahtevah po samostojnih organih predlagal tudi institucionalizirane mehanizme za stike med slovenskimi in italijanskimi organi.

Med diskusijo, v katero so od gostov posegli senatorka Gerbčeva in Bosdari od KPI, Pizzamei od CGIL ter nekata italijanska učitelja, je prišlo do izraza prizadevanje Sindikata slovenske šole za tesnejšo povezavo s konfederativnimi sindikati in težave, ki jih sindikat ima pri teh prizadevanjih zaradi zadržanja nekaterih konfederativnih sindikatov. Te težave so prišle bolj od izraza, ko je razprava prešla na stališče sindikata slovenske šole glede sodelovanja pri splošni stavki 7. t. m. Stališče sindikata nikakor ne bi izločilo od naprednih družbenih sil, pač pa želi biti spodbuda za diskusijo o korakih, ki so potrebni zato, da se vprašanje enakopravnosti slovenske in Slovencev končno načne in reši, namesto da daje težo formaciji, ki predstavlja anomalijo tudi v odnosu do lastne

usrednjave matice. Tajnik sindikata slovenske šole je tudi poudaril, da bo sindikat vztrajno nadaljeval s prizadevanji za tesnejšo povezavo s konfederativnimi sindikati in težave, ki jih bodo še potrebne za dosego tega cilja.

Diskusijski večer, katerega se je s strani organizatorja udeležilo več odbornikov tržaškega in goriskega odseka, je bil ploden, čeprav je bila udeležba povabljivih zelo skromna.

● V okviru oddaje »Aktualne teme« bo koprska JU jutri ob 19.30 oddajala tudi intervju agencije AA z Marinom Cattaruzo.

Z avtom je 2 zila v škarp

Na nevrokirurški oddelku so v ponedeljek poneli sprejeti 50-letno Albino Parovel por. Tul iz Makolj št. 3, Okrog 2. ure je z avtom fiat 127 izšel iz nepazljivega vzroka zavozila v višini gostilne Tul v škarp. V nesreči je zadobil udarce na glavi, čelu in po kolčnih, verjetno si je tudi zlomila nosno kost. Zdravit se bo morala 20 dni.

Iz tržišče bolnice prepe! "nezavestno žensko"

Na oddelku za ozivljanje tržaške bolnice so včeraj v nezavestnem stanju pripeljali Mario Merigiani iz Naselja S. Mauro 117. Ženska je padla po stopničnih ortopedskih oddelku tržiške bolnice in se je moč padcem verjetno hudo udarila v glavo. Tržaški zdravniki so si zanj pridržali prognozo.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga sestra in teta

MIRA KOJANEC

Pogreb drage pokojnice bo jutri, v četrtek, 9. t. m., ob 14. uri izpred nabrežinske cerkve.

Žalujoci sestra, brata in drugo sorodstvo

Nabrežina, 8. aprila 1981

SLOVENŠČINA NA TRGU UNITÀ

Mihec in Jakec nepoškodovana

Milo spomladansko sonce je stajalo včeraj dopoldne nad našim mestom in prav tako milo so njegovi žarki božali Trg Unità, ko so se začele na njem zbirati množice delavcev, da bi se v sprevedu podali na Goldonijev trg, kjer je bil najprej sindikalni shod. Na prostem trgu jih je bilo čedalje več: prišli so delavci iz tovarnih dvorišč, prišli so delavci, zaposleni v trgovinah, prišli je delavstvo iz dolinskega kraja. Kmalu se je na trgu zbralo kakih 5.000 ljudi. Spokojni mir in grljenje govorilo pa je naenkrat pretrgal močan glas iz zvočnika, nastavljenega na sindikalnem tovarnjaku. Zvočnik je skandiral besedilo proglasa sindikalne organizacije o splošni stavki, glas napovedovalke pa je bil tako močan, da so se golobi v hipu razpršili in da sta Mihec in Jakec na strehi občinske palače za trenutek pobazila na svojo dolžnost, da pač budno sledita minevanju časa, in pokukala dol, kaj se vendar dogaja na trgu. Tu pa je bilo povsem mirno in prav tako mirno je ostalo tudi v trenutku, ko je prva na povedovalka prebrala do konca besedilo proglasa in predala mikrofon kolegici, ki je začela ponovno prebirati proglas, to pot pa v slovenski. Neverjetno, nihče med 5.000 glav množico ni v tistem trenutku pomislil, da je v smrti nevarnosti, kajti vsem je dobro znano, kakšno razdiralno moč ima slovenska beseda, ko jo to perversno odmašno na določen kraj in pred določenimi palačami K sreči pa se je tega krog zavedel občinski odbornik Lj. Gambassini, ki je nemudoma skočil iz občinske palače ter se z odločnim korakom, ki bi sicer zelo pomembno odmeval na Ponte Vecchio, približal tovarnjaku, da bi prisotne opozoril na nevarnost. Strah ima pač velike oči in nadebudni odbornik je trmastim sindikalistom skušal na vse pretege dovesti, da je občinska uprava izdala ob splošni stavki le dovoljenje za parkiranje avtomobilov, ne

pa za manipulacijo nevarnih snovi. Zvočnik pa je bil menda le preglasen, tako da Gambassini s svojo tezo ni mogel prodreti. Zato se je kmalu odstranil, najbrž tudi zato, da ne bi bil soudeležen pri takem prepovednem početju. No, miniraj so najbrž znali, kaj delajo, saj se v resnici nobena palača ob trgu, tudi najbližja, tista, na kateri stoji Mihec in Jakec, ni podrla. Tako so se delavci lahko mirno ustrojili v spreved in odkorakali s trga, kamor so spet prav tako mirno prileteli golobi. (oč)

SINOČI V SLOVENSKEM KLUBU

Srečanje s hrvaškimi književniki

V Trstu najbrž ni veliko priložnosti, da bi se srečevali z eminentnimi književniki in njihovim vrhunskim ustvarjanjem. Literarno vzeto (in ne samo v tem smislu) živimo pač v provinci, ki ni narejena večje razburljivosti kulturnih dogodkov, zaradi česa se odnos do umetnosti in kulture sploh kvori, je neprimeren in nekako prisiljen. In kar velja za Trst v celoti, velja tudi za kulturni delež Slovencev v njem, čeprav je vsem jasno in na dlani, da si prav Slovenci prizadevamo iz tega trmavilnosti, najsi bo to z aktualnimi gledališkimi predstavami, večeri po naših družinskih ali drugače.

V sklopu tega prizadevanja po življenjskega kulturalnega dogajanja pri nas se že vrsto let vključuje Slovenski klub, o čemer smo dobili potrdilo tudi sinoči. Vodstvo kluba je v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Društvom književnikov Hrvaške namreč povabilo v goste štiri vrhunske hrvaške književnike, ki so si s svojim delom in svojo umetnostjo pridobili sloves ne samo v Jugoslaviji, ampak tudi v širšem svetu. Zaradi vsega tega

je bil torkov večer v Gregorčičevi dvorani v mnogem izjemnem. Dostojno število poslušalcev (čeprav bi bilo ob takih dogodkih pričakovati številnejše udeležbo) se je lahko prepričalo o ustvarjalnosti dela hrvaških lirikov in treba je reči, da so ti s svojo poezijo poskrbeli za enkratno užitek.

Na večeru »Sodobne hrvaške lirike« so se poslušalci lahko seznanili z Dragutinom Tadijanovićem, Zvonimrom Golobom, Slavkom Mihalićem in Titom Bilopavlovićem. Dragutin Tadijanović je brez dvoma najbolj znan hrvaški pesnik, kot je v svoji predstavitvi naglasil tudi predsednik SK Marko Kravos, sopotnik Kosovel. Živel je v stalnem stiku tudi s slovenskimi pesniki, prevajal njevo poezijo in naj povemo še to, da je študiral z dolgoletnim uredniškom našega dnevnika Renkom, tako da mu Trst ni tuji. Njegova poezija je globoka, izraža pristno življenjsko filozofijo, je včasih hudomušna, vsekakor pa človeka prevzema. Tadijanović, kot tudi ostali trije pesniki, je prebral vrsto svojih pesni, ki

jih je občinstvo nadvse cenilo. Pesnik srednje generacije Zvonimir Golob je med drugim ustanovitelj revije »Krugovi«, ki pomeni prelomnico v hrvaški literaturi. Trenutno je tajnik Društva književnikov Hrvaške, njegova poezija pa je v glavnem komunikativna in dostopna vsakemu bralcu, tako da je bilo užitek poslušati. S prvotnostjo, žgocno in eksplozivno poezijo se je predstavil Slavko Mihalić, ki je našemu občinstvu dobro znan, saj je bil pri nas v Trstu že večkrat v gosteh. Mihalić ima posebne zasluge tudi za prodor slovenske poezije v širši jugoslovanski prostor, saj veli-ko prevaja. Kot zadnji pa se je predstavil tudi eksplozivni pesnik Tito Bilopavlović, ki spada v mlajšo povojno generacijo hrvaških književnikov. Njegova poezija je polna osti, satiričnih zamahov in sarkazma, skratka bojevit in napadalna.

Po srečanju s hrvaškimi pesniki je stekel z njimi, ob bogato založenem omizju, prijeten pogovor, ki se je dotaknil tudi sedanjega trenutka v književnosti v SRH. (mč)

OB ŠTIRIDESELETNICI NACIFAŠISTIČNEGA NAPADA NA JUGOSLAVIJO (7)

USTANOVITEV FAŠISTIČNE ND HRVATSKE

Študentske demonstracije v Sloveniji in poziv delavcem, kmetom in uradnikom, naj se jih udeležijo

Vendar Kardelj hkrati ugotavlja tudi, da se je komunistična partija s svojo dosledno demokracijo široko povezala tako z delavskimi množicami, kakor tudi z znanim delom kmečkih množic in inteligence.

Zato je Kardelj lahko ugotovil, da je »prav ta širina njene aktivnosti omogočila, da se je KPS tako široko povezala z ljudskimi množicami, da si je pridobila njihovo zaupanje in da je ob nacionalni katastrofi postala borbeni center, okrog katerega so se priče zbirali ljudske množice, ki so nagnosko začutile, da je borba na življenje in smrt z okupatorjem edina perspektiva za rešitev nacionalnega obstanka in edina pot k boljši usodi slovenskih delovnih ljudi. Te ugotovitve sledi nato analiza puka samega »vse prej kot slavnim kratkotrajnim odporom«, t.j. tako imenovano »aprilsko vojno«.

Toda oglejmo si prejšnji potek dogodkov od puka pa do agresije 6. aprila 1941, in sicer s pomočjo poglavitnih podatkov jugoslovanskih zgodovinarjev Čulinovića, ki je o tem razdobju največ pisal, Mikula, Dedijerja in Božića. Od ostalih del s podatki iz Churchillovega spominov »Druga svetovna vojna« in tudi obširne študije italijanskega zgodovinarja Alberta Breccie o nevtralnosti Jugoslavije 1939-1941.

Čulinović se v svojem obširnem delu OKUPATORSKA PODJELA JUGOSLAVIJE (Beograd 1970) za tisto kratko dobo po dunajskem podpisu protokola o pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu omejuje na pripombo, da »številna dejstva navajajo na sklep da sta imeli vlad v Rimu in Berlinu razloge, da sta po podpisu dunajskega protokola verjeli, da sta kraljevino Jugoslavijo (tudi brez vojne) podredili svojemu diktatu in da bo ona v prihodnosti področje njune dominacije«. Pri tem dodaja Čulinović iz »Tajnih arhivov grofa Ciana« neko Hitlerjevo izjavo celo o »največji važnosti dunajskega podpisa. Nato pa navaja še, da je Hitler že na sam dan vojne puka 27. 3. v svojem sklepu o napadu na Jugoslavijo označil Srbijo kot tisti del jugoslovanske države, »kjer so bili najbolj razviti viri, zaradi katerih je napad na to državo nujen«. Zato je Hitler tudi na »opal posebej strogo proti Srbiji, ki jo je imel za — izvalca vojne«.

»PROKLAMACIJA NDH ZE PET DNI PRED NAPADOM 6. APRILA?«
V Čulinovićevi »Okupatorski podjeli...« je se prav posebno zanimiv doslej malo znan podatek o sestanku, ki je bil v Zagrebu 31. marca 1941, t.j. četrty dan po vojnem puku oziroma pet dni pred napadom na Jugoslavijo (in bombardiranjem Beograda). Nemaški konzul v Zagrebu Karl Freundt je 5. aprila berlinski vladi poslal brzojavko, ki je objavljena v zborniku »Akten zur deutschen auswärtigen Politik 1918-1945« iz leta 1969. V brzojavki je sporočil, da je bil »31. marca 1941 zbor velikega dela poslancev in zastopnikov vlade Banovine Hrvatske, predstavnikov hrvatskih kulturnih in gospodarskih ustanov, predstavnikov vseh slojev iz vseh zgodovinskih hrvatskih področij brez različnih strankarske pripadnosti«. Čulinović navaja iz tega zbornika ustrečno besedilo »Proklamacije«, ki se glasi:

«... I. Jugoslavija je prenehala obstajati.
... Ustanovljena bo neodvisna hrvatska država, ki bo obsegala zgodovinske in v narodnostnem pogledu hrvatske predele: Hrvatsko, vključno z Medimurjem, Slavonijo in Dalmacijo, Bosno in Hercegovino, kakor tudi hrvatski del Vojvodine.
II. Dokler ne bo sprejeta ustava oziroma zakon o državni oblasti, bo zakonodajno in izvršno oblast izvajala nova hrvatska nacionalna vlada v Zagrebu.
III. Sporočiti ta sklep vladi Rajha in jo zaprositi, da poskrbi za priznanje hrvatske države s strani sil osi.
IV. Za zavarovanje samostojnosti in neodvisnosti novonastale hrvatske države prosijo predstavniki hrvatskega naroda vlado nemškega Rajha za nujno zaščito in pomoč...»

Čulinović dodaja, da je bila Freundtova brzojavka poslana samemu Ribbentropu in je izgledata kot poročilo o opravljeni nalogi, a za Vlado Mačka pa že pred tem piše, da je že 28. marca 1941 prvi zaprosil vlado Rajha in pomoč spriču puka 27. marca. Ribbentrop pa je bil 31. marca brzojavno ukazal konzulu Freundtu, naj Mačka in druge hrvatske pravne opozori, naj ne vstopijo v Simovićev vojni vlad in da se brzojavka objavlja v istem zborniku o nemški zunanji politiki, kjer je objavljeno tudi Ribbentropovo navodilo istemu konzulu v Zagrebu, naj se hrvatski politični prvaki seznajajo z namenom tretjega rajha, da se v okviru novega evropskega reda formira — samostojna Hrvatska.

»Končno — piše Čulinović — iz istega vira (brzojavka), je treba omeniti tudi brzojavko sfa političnega odseka nemškega ministrstva za zunanje zadeve Erna von Rintelena od 1. aprila 1941, ko vlada pošilja v Zagreb kot svoje emisarje Walterja Malletkeja in Edmunda von Veesenmayerja, da se poveže z »merodajnimi političnimi osebnostmi«. Dejstva navajajo na sklepanje, da so bili u-staši pri nastajanju NDH (Nezavisne države Hrvatske) v resnici samo izvrševalci tujege dejanja, da so jih vodili pri tem dejavniki osi, zlasti ekspozenti tretjega Raj-

ha, in sicer glavni in primarni. Tako je Čulinović pobliž ustaško propagando, da je nastanek NDH dejanje hrvatskih radikalnih nacionalistov».

DRUGEGA IN TRETJEGA DNE, 28. IN 27. MARCA V SLOVENIJI
Slovenski zgodovinar Metod Mikula pa v svojem obširnem delu PREGLED ZGODOVINE NOB V SLOVENIJI tako opisuje dogodke v Sloveniji takoj po dunajskem podpisu trojnega pakta:

»Drugi dne, 28. marca so se začele demonstracije pred univerzo že zjutraj. Rektor je ukazal univerzo zapreti, banska uprava pa je izdala poziv, naj se dijaštvo vzdrži demonstracij in je prepovedala dijakom izostajanje na ulicah po 8. uri zvečer. Zvečer ob sedmih je sklical Slovenski klub zborovanje v avli tehnične fakultete, ki ga policija ni mogla razgnati. Po tem zborovanju je bilo na sestanku zastopnikov Narodnega akademskega bloka (Slovenski klub, Zaria in disidenti Jugoslavije) sklenjeno, da se bodo demonstracije nadaljevale, dokler ne bo pakt razveljavljen. Ta večer je prišlo do velikih demonstracij predvsem pred nemškim konzulatom.

Dne 27. marca — v četrtek — so se študenti zbrali že zgodaj pred univerzo medtem so časopisi že prinesli vest o Simovićevem puku, katerega bistvo je prav kmalu po tem pojasnil metak CK KP Slovenije, ki letak drugim pravi:

»Ljudski gnev je strmoljavil vlado Čvetkovića, Maček in Kulovec, ki je podlo in izdajalsko prodala neodvisnost narodov Jugoslavije nemškim in italijanskim imperialističnim razbojnikom.

Na koncu pravi letak: »Delavci iz tovarn in obratov! Kmetje iz vasi! Nameščenci iz u-

radov! Združimo svoje sile v skupni borbi! Vsi v demonstraciji! Vsi v borbi! Za pakt o vzajemni pomoči z ZSSR! Za pravo ljudsko vlado!»

Demonstracije združenih študentov so se nadaljevale ves dan, bistveno pa se je spremenila njihova vsebina zvečer, ko so se demonstracij pridružili tudi delavci, ki so vzklikali gesla: Živela obramba domovine! Živel pakt s Sovjetsko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941, piše, da je po padcu Čvetko-

PIŠE: STANISLAV RENKO

vičeve vlade tudi CK KPS stopil iz ilegalne in postal delegacija v štab Dravske divizije v Ljubljani, ki je v imenu Partije predlagala sodelovanje pri obrambi domovine. Kidrič in Bebler sta postavila štabu naslednje zahteve:

1. Izdati iz vojaških skladišč orožje za protovojske, ki jih bo in ki jih je že začela mobilizirati Partija zlasti med študenti v Ljubljani in delavci v industrijskih središčih.

2. dovoliti Partiji javen nastop v tisku in radiu, preko katerega bi pozivala protovojske na odpor in na obrambo domovine.

»Komandant je delegata prijazno sprejel, nadaljuje Mikula, in med drugim dejal, da je pričakoval, da se bodo komunisti izkazali kot pravi rodoljubi, kot je to storil na pr. tudi Tučević (srbski socialist)

leta 1914 v Srbiji. Rekel pa je, da ne more ničesar podvzeti brez dovoljenja generalnega štaba in je delegata naročil, naj prideta čez dva dni.

V dneh pred napadom Nemčije in Italije je CK KP Slovenije neprenehoma zasedal in izdal 3. aprila letak, v katerem je zahteval sklenitev prijateljske pogodbe s Sovjetsko zvezo, poudarjal je slovensko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941, piše, da je po padcu Čvetko-

vičeve vlade tudi CK KPS stopil iz ilegalne in postal delegacija v štab Dravske divizije v Ljubljani, ki je v imenu Partije predlagala sodelovanje pri obrambi domovine. Kidrič in Bebler sta postavila štabu naslednje zahteve:

1. Izdati iz vojaških skladišč orožje za protovojske, ki jih bo in ki jih je že začela mobilizirati Partija zlasti med študenti v Ljubljani in delavci v industrijskih središčih.

2. dovoliti Partiji javen nastop v tisku in radiu, preko katerega bi pozivala protovojske na odpor in na obrambo domovine.

»Komandant je delegata prijazno sprejel, nadaljuje Mikula, in med drugim dejal, da je pričakoval, da se bodo komunisti izkazali kot pravi rodoljubi, kot je to storil na pr. tudi Tučević (srbski socialist)

leta 1914 v Srbiji. Rekel pa je, da ne more ničesar podvzeti brez dovoljenja generalnega štaba in je delegata naročil, naj prideta čez dva dni.

V dneh pred napadom Nemčije in Italije je CK KP Slovenije neprenehoma zasedal in izdal 3. aprila letak, v katerem je zahteval sklenitev prijateljske pogodbe s Sovjetsko zvezo, poudarjal je slovensko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941, piše, da je po padcu Čvetko-

vičeve vlade tudi CK KPS stopil iz ilegalne in postal delegacija v štab Dravske divizije v Ljubljani, ki je v imenu Partije predlagala sodelovanje pri obrambi domovine. Kidrič in Bebler sta postavila štabu naslednje zahteve:

1. Izdati iz vojaških skladišč orožje za protovojske, ki jih bo in ki jih je že začela mobilizirati Partija zlasti med študenti v Ljubljani in delavci v industrijskih središčih.

2. dovoliti Partiji javen nastop v tisku in radiu, preko katerega bi pozivala protovojske na odpor in na obrambo domovine.

»Komandant je delegata prijazno sprejel, nadaljuje Mikula, in med drugim dejal, da je pričakoval, da se bodo komunisti izkazali kot pravi rodoljubi, kot je to storil na pr. tudi Tučević (srbski socialist)

leta 1914 v Srbiji. Rekel pa je, da ne more ničesar podvzeti brez dovoljenja generalnega štaba in je delegata naročil, naj prideta čez dva dni.

V dneh pred napadom Nemčije in Italije je CK KP Slovenije neprenehoma zasedal in izdal 3. aprila letak, v katerem je zahteval sklenitev prijateljske pogodbe s Sovjetsko zvezo, poudarjal je slovensko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941, piše, da je po padcu Čvetko-

vičeve vlade tudi CK KPS stopil iz ilegalne in postal delegacija v štab Dravske divizije v Ljubljani, ki je v imenu Partije predlagala sodelovanje pri obrambi domovine. Kidrič in Bebler sta postavila štabu naslednje zahteve:

1. Izdati iz vojaških skladišč orožje za protovojske, ki jih bo in ki jih je že začela mobilizirati Partija zlasti med študenti v Ljubljani in delavci v industrijskih središčih.

2. dovoliti Partiji javen nastop v tisku in radiu, preko katerega bi pozivala protovojske na odpor in na obrambo domovine.

»Komandant je delegata prijazno sprejel, nadaljuje Mikula, in med drugim dejal, da je pričakoval, da se bodo komunisti izkazali kot pravi rodoljubi, kot je to storil na pr. tudi Tučević (srbski socialist)

leta 1914 v Srbiji. Rekel pa je, da ne more ničesar podvzeti brez dovoljenja generalnega štaba in je delegata naročil, naj prideta čez dva dni.

V dneh pred napadom Nemčije in Italije je CK KP Slovenije neprenehoma zasedal in izdal 3. aprila letak, v katerem je zahteval sklenitev prijateljske pogodbe s Sovjetsko zvezo, poudarjal je slovensko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941, piše, da je po padcu Čvetko-

vičeve vlade tudi CK KPS stopil iz ilegalne in postal delegacija v štab Dravske divizije v Ljubljani, ki je v imenu Partije predlagala sodelovanje pri obrambi domovine. Kidrič in Bebler sta postavila štabu naslednje zahteve:

1. Izdati iz vojaških skladišč orožje za protovojske, ki jih bo in ki jih je že začela mobilizirati Partija zlasti med študenti v Ljubljani in delavci v industrijskih središčih.

2. dovoliti Partiji javen nastop v tisku in radiu, preko katerega bi pozivala protovojske na odpor in na obrambo domovine.

»Komandant je delegata prijazno sprejel, nadaljuje Mikula, in med drugim dejal, da je pričakoval, da se bodo komunisti izkazali kot pravi rodoljubi, kot je to storil na pr. tudi Tučević (srbski socialist)

leta 1914 v Srbiji. Rekel pa je, da ne more ničesar podvzeti brez dovoljenja generalnega štaba in je delegata naročil, naj prideta čez dva dni.

V dneh pred napadom Nemčije in Italije je CK KP Slovenije neprenehoma zasedal in izdal 3. aprila letak, v katerem je zahteval sklenitev prijateljske pogodbe s Sovjetsko zvezo, poudarjal je slovensko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941, piše, da je po padcu Čvetko-

vičeve vlade tudi CK KPS stopil iz ilegalne in postal delegacija v štab Dravske divizije v Ljubljani, ki je v imenu Partije predlagala sodelovanje pri obrambi domovine. Kidrič in Bebler sta postavila štabu naslednje zahteve:

1. Izdati iz vojaških skladišč orožje za protovojske, ki jih bo in ki jih je že začela mobilizirati Partija zlasti med študenti v Ljubljani in delavci v industrijskih središčih.

2. dovoliti Partiji javen nastop v tisku in radiu, preko katerega bi pozivala protovojske na odpor in na obrambo domovine.

»Komandant je delegata prijazno sprejel, nadaljuje Mikula, in med drugim dejal, da je pričakoval, da se bodo komunisti izkazali kot pravi rodoljubi, kot je to storil na pr. tudi Tučević (srbski socialist)

leta 1914 v Srbiji. Rekel pa je, da ne more ničesar podvzeti brez dovoljenja generalnega štaba in je delegata naročil, naj prideta čez dva dni.

V dneh pred napadom Nemčije in Italije je CK KP Slovenije neprenehoma zasedal in izdal 3. aprila letak, v katerem je zahteval sklenitev prijateljske pogodbe s Sovjetsko zvezo, poudarjal je slovensko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941, piše, da je po padcu Čvetko-

vičeve vlade tudi CK KPS stopil iz ilegalne in postal delegacija v štab Dravske divizije v Ljubljani, ki je v imenu Partije predlagala sodelovanje pri obrambi domovine. Kidrič in Bebler sta postavila štabu naslednje zahteve:

1. Izdati iz vojaških skladišč orožje za protovojske, ki jih bo in ki jih je že začela mobilizirati Partija zlasti med študenti v Ljubljani in delavci v industrijskih središčih.

2. dovoliti Partiji javen nastop v tisku in radiu, preko katerega bi pozivala protovojske na odpor in na obrambo domovine.

»Komandant je delegata prijazno sprejel, nadaljuje Mikula, in med drugim dejal, da je pričakoval, da se bodo komunisti izkazali kot pravi rodoljubi, kot je to storil na pr. tudi Tučević (srbski socialist)

leta 1914 v Srbiji. Rekel pa je, da ne more ničesar podvzeti brez dovoljenja generalnega štaba in je delegata naročil, naj prideta čez dva dni.

V dneh pred napadom Nemčije in Italije je CK KP Slovenije neprenehoma zasedal in izdal 3. aprila letak, v katerem je zahteval sklenitev prijateljske pogodbe s Sovjetsko zvezo, poudarjal je slovensko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941, piše, da je po padcu Čvetko-

vičeve vlade tudi CK KPS stopil iz ilegalne in postal delegacija v štab Dravske divizije v Ljubljani, ki je v imenu Partije predlagala sodelovanje pri obrambi domovine. Kidrič in Bebler sta postavila štabu naslednje zahteve:

1. Izdati iz vojaških skladišč orožje za protovojske, ki jih bo in ki jih je že začela mobilizirati Partija zlasti med študenti v Ljubljani in delavci v industrijskih središčih.

2. dovoliti Partiji javen nastop v tisku in radiu, preko katerega bi pozivala protovojske na odpor in na obrambo domovine.

»Komandant je delegata prijazno sprejel, nadaljuje Mikula, in med drugim dejal, da je pričakoval, da se bodo komunisti izkazali kot pravi rodoljubi, kot je to storil na pr. tudi Tučević (srbski socialist)

leta 1914 v Srbiji. Rekel pa je, da ne more ničesar podvzeti brez dovoljenja generalnega štaba in je delegata naročil, naj prideta čez dva dni.

V dneh pred napadom Nemčije in Italije je CK KP Slovenije neprenehoma zasedal in izdal 3. aprila letak, v katerem je zahteval sklenitev prijateljske pogodbe s Sovjetsko zvezo, poudarjal je slovensko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941, piše, da je po padcu Čvetko-

vičeve vlade tudi CK KPS stopil iz ilegalne in postal delegacija v štab Dravske divizije v Ljubljani, ki je v imenu Partije predlagala sodelovanje pri obrambi domovine. Kidrič in Bebler sta postavila štabu naslednje zahteve:

1. Izdati iz vojaških skladišč orožje za protovojske, ki jih bo in ki jih je že začela mobilizirati Partija zlasti med študenti v Ljubljani in delavci v industrijskih središčih.

2. dovoliti Partiji javen nastop v tisku in radiu, preko katerega bi pozivala protovojske na odpor in na obrambo domovine.

»Komandant je delegata prijazno sprejel, nadaljuje Mikula, in med drugim dejal, da je pričakoval, da se bodo komunisti izkazali kot pravi rodoljubi, kot je to storil na pr. tudi Tučević (srbski socialist)

leta 1914 v Srbiji. Rekel pa je, da ne more ničesar podvzeti brez dovoljenja generalnega štaba in je delegata naročil, naj prideta čez dva dni.

V dneh pred napadom Nemčije in Italije je CK KP Slovenije neprenehoma zasedal in izdal 3. aprila letak, v katerem je zahteval sklenitev prijateljske pogodbe s Sovjetsko zvezo, poudarjal je slovensko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941, piše, da je po padcu Čvetko-

vičeve vlade tudi CK KPS stopil iz ilegalne in postal delegacija v štab Dravske divizije v Ljubljani, ki je v imenu Partije predlagala sodelovanje pri obrambi domovine. Kidrič in Bebler sta postavila štabu naslednje zahteve:

1. Izdati iz vojaških skladišč orožje za protovojske, ki jih bo in ki jih je že začela mobilizirati Partija zlasti med študenti v Ljubljani in delavci v industrijskih središčih.

2. dovoliti Partiji javen nastop v tisku in radiu, preko katerega bi pozivala protovojske na odpor in na obrambo domovine.

»Komandant je delegata prijazno sprejel, nadaljuje Mikula, in med drugim dejal, da je pričakoval, da se bodo komunisti izkazali kot pravi rodoljubi, kot je to storil na pr. tudi Tučević (srbski socialist)

leta 1914 v Srbiji. Rekel pa je, da ne more ničesar podvzeti brez dovoljenja generalnega štaba in je delegata naročil, naj prideta čez dva dni.

V dneh pred napadom Nemčije in Italije je CK KP Slovenije neprenehoma zasedal in izdal 3. aprila letak, v katerem je zahteval sklenitev prijateljske pogodbe s Sovjetsko zvezo, poudarjal je slovensko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941, piše, da je po padcu Čvetko-

vičeve vlade tudi CK KPS stopil iz ilegalne in postal delegacija v štab Dravske divizije v Ljubljani, ki je v imenu Partije predlagala sodelovanje pri obrambi domovine. Kidrič in Bebler sta postavila štabu naslednje zahteve:

1. Izdati iz vojaških skladišč orožje za protovojske, ki jih bo in ki jih je že začela mobilizirati Partija zlasti med študenti v Ljubljani in delavci v industrijskih središčih.

2. dovoliti Partiji javen nastop v tisku in radiu, preko katerega bi pozivala protovojske na odpor in na obrambo domovine.

»Komandant je delegata prijazno sprejel, nadaljuje Mikula, in med drugim dejal, da je pričakoval, da se bodo komunisti izkazali kot pravi rodoljubi, kot je to storil na pr. tudi Tučević (srbski socialist)

leta 1914 v Srbiji. Rekel pa je, da ne more ničesar podvzeti brez dovoljenja generalnega štaba in je delegata naročil, naj prideta čez dva dni.

V dneh pred napadom Nemčije in Italije je CK KP Slovenije neprenehoma zasedal in izdal 3. aprila letak, v katerem je zahteval sklenitev prijateljske pogodbe s Sovjetsko zvezo, poudarjal je slovensko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941, piše, da je po padcu Čvetko-

vičeve vlade tudi CK KPS stopil iz ilegalne in postal delegacija v štab Dravske divizije v Ljubljani, ki je v imenu Partije predlagala sodelovanje pri obrambi domovine. Kidrič in Bebler sta postavila štabu naslednje zahteve:

1. Izdati iz vojaških skladišč orožje za protovojske, ki jih bo in ki jih je že začela mobilizirati Partija zlasti med študenti v Ljubljani in delavci v industrijskih središčih.

2. dovoliti Partiji javen nastop v tisku in radiu, preko katerega bi pozivala protovojske na odpor in na obrambo domovine.

»Komandant je delegata prijazno sprejel, nadaljuje Mikula, in med drugim dejal, da je pričakoval, da se bodo komunisti izkazali kot pravi rodoljubi, kot je to storil na pr. tudi Tučević (srbski socialist)

leta 1914 v Srbiji. Rekel pa je, da ne more ničesar podvzeti brez dovoljenja generalnega štaba in je delegata naročil, naj prideta čez dva dni.

V dneh pred napadom Nemčije in Italije je CK KP Slovenije neprenehoma zasedal in izdal 3. aprila letak, v katerem je zahteval sklenitev prijateljske pogodbe s Sovjetsko zvezo, poudarjal je slovensko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941, piše, da je po padcu Čvetko-

vičeve vlade tudi CK KPS stopil iz ilegalne in postal delegacija v štab Dravske divizije v Ljubljani, ki je v imenu Partije predlagala sodelovanje pri obrambi domovine. Kidrič in Bebler sta postavila štabu naslednje zahteve:

1. Izdati iz vojaških skladišč orožje za protovojske, ki jih bo in ki jih je že začela mobilizirati Partija zlasti med študenti v Ljubljani in delavci v industrijskih središčih.

2. dovoliti Partiji javen nastop v tisku in radiu, preko katerega bi pozivala protovojske na odpor in na obrambo domovine.

»Komandant je delegata prijazno sprejel, nadaljuje Mikula, in med drugim dejal, da je pričakoval, da se bodo komunisti izkazali kot pravi rodoljubi, kot je to storil na pr. tudi Tučević (srbski socialist)

leta 1914 v Srbiji. Rekel pa je, da ne more ničesar podvzeti brez dovoljenja generalnega štaba in je delegata naročil, naj prideta čez dva dni.

V dneh pred napadom Nemčije in Italije je CK KP Slovenije neprenehoma zasedal in izdal 3. aprila letak, v katerem je zahteval sklenitev prijateljske pogodbe s Sovjetsko zvezo, poudarjal je slovensko zvezo! Živela KPJ! Dol s kapitalisti! Demonstracije so se nadaljevale pozno v noč in niso prenehale tudi naslednjega dne, dokler ni banska uprava 29. marca demonstracij prepovedala.

Ko pa Mikula nato obravnava delo KPS od 27. marca do 27. aprila 1941,

NOGOMET

V POKALU PRVAKOV

DANES V POLFINALU V MADRIDU
REAL FAVORIT PROTI INTERJU

Srečanje bo ob 20.45 - Neposredni prenos po italijanski TV (2. spored)

Danes bodo igrali prva polfinalna srečanja v vseh treh evropskih klubskih nogometnih pokalih. Na raznih igriščih bo torej danes zbrana vsa evropska klubsko nogometna elita. Odveč je, da pristavimo, da bodo vse tekme izredno zanimive in da bodo stadioni seveda nabito polni, vseeno pa ne moremo mimo ugotoviti, da v Evropi vlada največje zanimanje za srečanje med Liverpoolom in Bayernom iz Münchna. To bo prava poslastica za ljubitelje nogometa in gotovo že spravi finale pokala prvakov.

Medtem ko je Jugoslavija izgubila vse svoje predstavnike v treh pokalih, pa Italijo zastopa v pokalu prvakov, milanski Inter, ki je v četrtfinalu izločil beograjsko Crveno zvezdo.

Milančani bodo drevi ob 20.45 igrali v Madridu proti domačemu Realu. Tekmo bo neposredno prenašala tudi italijanska televizija na drugem sporedu s pričetkom ob 20.40.

Odveč je, da povemo, da za to tekmo vlada tako v Španiji kot v Italiji izredno zanimanje. Oba kluba imata dokaj bogato zgodovino v evropskih klubskih turnirjih.

V medsebojnih obračunih pa bo gotovo ostala zapisana z zlatimi črkami in Interjevi zgodovini zmaga v finalu pokala prvakov leta 1964, ko je na Dunaju moštvo Helenia Herrera premagalo Real s 3:1.

V drevesnih srečanjih imajo večje možnosti za uspeh nogometaši Real, in ne samo zato, ker bodo igrali pred svojim občinstvom.

Na dani je namreč, da trenutno Interjevo moštvo ni niti blizu senca nekdanje ekipe, ki jo je vodil Herrera. Res pa je, da tudi madridsko moštvo nima nekdanjih talentov, ko to so bili Puskas, Di Stefano, Santamaria, Gento itd.

Bersellijev moštvo bo seveda danes skušalo odnesti celo kozo po tem prvem srečanju, da bi nato na povratni tekmi v Milanu odločno juršalo na zmago in s tem na finale v Parizu.

DANASNJA PRVA POLFINALNA SREČANJA
POKAL PRVAKOV

● Real Madrid (Sp.) — INTER (It.)

● Liverpool (Angl.) — Bayern München (ZRN)

POKAL
POKALNIH PRVAKOV

● Dinamo Tbilisi (SZ) — Feyenoord (Niz.)

● Carl Zeiss Jena (NDR) — Benfica (Port.)

POKAL UEFA

● Ipswich Town (Angl.) — Köln (ZRN)

● Sochaux (Fr.) — AZ '67 (Niz.)

POSTAVI
REAL MADRID: Augustin; Isidro, Sabido; Garcia Navajas, Camacho, Stielcke; Del Bosque, Angel, Juanito, Santillana, Pineda. Trener: Boskov.

INTER: Bordon; Canuti Bergomi; Baresi (Pasinato), Mazzoli (Baresi), Bini; Caso, Prohaska, Altobelli, Marini, Muraro. Trener: Bersellini.

SODNIK: Charles Corvez (Nizozemska).

Italijanski pokal
TURIN — Danes bo v Turinu po vrtno četrtfinalno srečanje italijanskega pokala med Juventusom in Avelinom. V prvi tekmi v Avelinu je zmagal Juventus kar s 3:1, ter je seveda nesporni favorit tudi danes za zmago in za prestop v polfinale.

Na mednarodnem tekmovalstvu za medcelinski pokal v Kuala Lumpurju je Kanapa premagala Italijo z 2:1. Srečanje je veljalo za uvrstitve od 9. do 12. mesta.

Italija bo zdaj igrala v petek še z Zimbabvejem za osvojitve 11. mesta.

ROKOMET
Banco Ron. — Cividin 19:33 (9:11)

CIVIDIN: Pušpan, Sivini 2, Palma, Pischianz 16, Pipan, Andreassich 6, Calcinia 4, Guistin, Scro-

petta 2, Bozzola 3, Brandolin.

BANCOROMA: Pasquali, Serafini, Broletti 3, Bernardini 2, Cinaldi 3, Quilini 3, Vicari, San Angelo 1, Micara 6, Zampillo 1.

SODNIKA: Bertondini in Carusillo (oba Bologna)

Po sobotnem remiju med vodilno Tacco in tretjevrščenim Forstom, je Cividin v nedeljo odlično odpravil ekipo Bancoroma in se je znova vrnil na prvo mesto. Tržačani, ki so se ostali v borbi za naslov (saj imajo enako število točk kot Tacca) so prikazali izredno igro v drugem polčasu in ponovili tako lep nastop iz prejšnje nedelje.

V prvem polčasu so tako domačini kot gostje igrali medije; ekipi sta si bili enakovredni, le v zadnjem delu je Cividin dosegel prednost dveh golov in jo obdržal do konca polčasa.

V drugem polčasu so Tržačani prikazali izredno igro, v kateri se je izkazal Pischianz (16 zadetkov), a tudi Pušpan se je odlično odrezal.

Sedaj Cividin in Tacca vodita

na lestvici z enakim številom točk in verjetno bosta tudi končala skupaj prvenstvo in igrala še dodatno srečanje. Tržačani so torej še vedno v polnem boju za naslov državnega prvaka.

IZIDI 21. KOLA
Campo del Re - Edilarte 31:16
Iomsa - Eldec 18:18
Forst - Tacca 26:26
Rovereto - Volksbank 16:12
Tor di Quinto - Fabbri 24:19
Bancoroma - Cividin 19:33
Marcury - Rubbiera 21:16

LESTVICA
Cividin TS in Tacca Varese 38, Forst Brixen 34, Rovereto 29, Bancoroma Rim 21, Fabbri Rimini 21, Eldec Rim 21, Campo del Re Teramo 21, Mercury Bologna 17, Iomsa Rimini 15, Volksbank Bocen 14, Tor di Quinto 9, Edilarte Conversano 7, Rubbiera Reggio Emilia 7.

NASLEDNJE KOLO (26. 4. 81)
Mercury - Bancoroma; Cividin - Tor di Quinto; Fabbri - Rovereto; Volksbank - Forst; Tacca - Iomsa; Eldec - Campo del Re; Rubbiera - Edilarte.

Najmlajši košarkarji Bora in Sokola so se srečali v minibasketu

NOGOMET

V ZAČETNIŠKEM PRVENSTVU

Nedeljski derbi Primorje-Gaja
prinesel pravično delitev točk

V prvenstvu najmlajših so si Prosečani pripravili veliko priložnost

ZACETNIKI

Primorje — Gaja 1:1 (0:1)

PRIMORJE: Costanzo, Maurovich, Umek, Sardoč, Gava, De Bernardi, Glavina, Daneu, Vascotto, Verša in Beinart.

Derbi na Proseku med ekipama Primorje in Gaja se je v bistvu zaključil s pravičnim remijem. Čeprav so Prosečani odigrali v krmelni postavi in so tokrat igrali pod svojimi sposobnostmi, so gajevci dokazali več volje in poštrevnosti od Prosečanov in so tudi povsem zaslužno odnesli s Proseka točko.

IZIDI ZAOSTALIH SREČANJ
Primorje - Breg 4:0
Libertas - Ponziana 0:3
Sancini B 19, Fortitudo, Portuale 18, Rosandra 16, Domio 10, Breg 0.

Skupina C
IZIDI 11. POVRATNEGA KOLA
CGS - Chiarbola 2:1
Primorje - Gaja 1:1
Esperia SI - Opicina 2:0
Ponziana B - S. Andrea A 0:0
Supercaffè - For You 1:1

IZIDI ZAOSTALIH TEKEM
San Andrea A - Ponziana B 2:0
Gaja - San Andrea A 0:5
CGS - Giarizole 0:0
Supercaffè - Gaja 6:0
Opicina - Esperia SG 2:1
CGS - Chiarbola 2:1

LESTVICA
Giarizole 31, Supercaffè 30, San Andrea A 26, Esperia SI A 24, CGS 23, San Luigi 21, Primorje, Ponziana B 14, Opicina 12, Chiarbola 6, Gaja 2.

NAJMLAJŠI
Primorje — Chiarbola 0:1 (0:0)

PRIMORJE: Micheli, Malalan, Nabergo, Antoni, Zancolich, Celea.

sana 23, San Sergio 22, Costalunga, Soncini B 19, Fortitudo, Portuale 18, Rosandra 16, Domio 10, Breg 0.

Skupina C
IZIDI 11. POVRATNEGA KOLA
CGS - Chiarbola 2:1
Primorje - Gaja 1:1
Esperia SI - Opicina 2:0
Ponziana B - S. Andrea A 0:0
Supercaffè - For You 1:1

IZIDI ZAOSTALIH TEKEM
San Andrea A - Ponziana B 2:0
Gaja - San Andrea A 0:5
CGS - Giarizole 0:0
Supercaffè - Gaja 6:0
Opicina - Esperia SG 2:1
CGS - Chiarbola 2:1

LESTVICA
Giarizole 31, Supercaffè 30, San Andrea A 26, Esperia SI A 24, CGS 23, San Luigi 21, Primorje, Ponziana B 14, Opicina 12, Chiarbola 6, Gaja 2.

NAJMLAJŠI
Primorje — Chiarbola 0:1 (0:0)

PRIMORJE: Micheli, Malalan, Nabergo, Antoni, Zancolich, Celea.

Kemperle, Vidali, Capuano, Simat, Marcuzzi (Glavina).

Na domačih tleh si je proseško Primorje pripravilo edinstveno priložnost, da bi osvojilo vsaj remi proti ekipi Chiarbole, ki zaseda prva mesta lestvice. Po prikazani igri in tudi po zrelih priložnostih za gol so bili Prosečani boljši od nasprotnika in to tako v prvem, kot v drugem delu srečanja. Če bi si nekoč v tem srečanju zaslužili zmago, bi bili to »drčice-rumeni«. Ioda v nogometu zmaga kdor doseže gol in ne tisti ki igra bolje. H. V.

Skupina A
IZIDI 10. POVRATNEGA KOLA
For You - Breg 0:2
Campanelle - Blue Star 1:2
Libertas - Costalunga 3:0
Portuale - Montebello 0:3
Zaule - Ponziana 0:3

LESTVICA
Fortitudo, Ponziana 31, Libertas 29, Campanelle 27, San Vito 23, Costalunga 20, San Luigi, For You, Blue Star 15, Montebello 14, Portuale 12, Zaule 8, Breg 3.

Skupina B
IZIDI 12. POVRATNEGA KOLA
Primorje - Chiarbola 0:1
Supercaffè - Giarizole 2:2
Esperia SI - Olimpia 2:1
Zarja - Roianese 1:3
Inter TS - Triestina 0:1
IZIDI ZAOSTALIH SREČANJ
CGS - Zarja 9:0
Chiarbola - Supercaffè 0:4

LESTVICA
Triestina 35, Olimpia 27, Supercaffè 23, Chiarbola 24, Roianese 23, CGS 22, San Andrea 21, Giarizole 20, Inter TS 14, Esperia SG 13, Primorje 4, Zarja 1.

KADETI
IZIDI 12. POVRATNEGA KOLA
Costalunga - Edile Adriatica 2:2
Supercaffè - Rosandra 3:3
Libertas - Stock 4:0
Fortitudo - Zaule 0:2
Roianese - San Marco 1:0
Breg - Portuale 1:1
Opicina prosta

LESTVICA
Costalunga 40, Edile Adriatica 33, Libertas 31, Fortitudo, Opicina 25, Portuale 22, Supercaffè, San Marco, Rosandra 20, Zaule 16, Roianese 15, Breg 13, Stock 12.

CICIBANI
IZIDI 11. POVRATNEGA KOLA
Skupina A
Rosandra - Portuale B 4:1
Ponziana A - Zaule A 3:2
Muggesana - Fortitudo A 2:2
Costalunga - Chiarbola 2:3
Domio - Breg 0:3
IZIDI ZAOSTALIH SREČANJ
Zaule A - Chiarbola 2:2
Breg - Domio 1:0
Portuale - Rosandra 0:0

LESTVICA
Ponziana 33, Zaule 28, Muggesana 27, Chiarbola 24, Sencini B 20, Breg 17, Rosandra 16, Fortitudo 11, Domio 10, Costalunga 9, Portuale 5.

Skupina C
IZIDI ZAOSTALIH SREČANJ
Zaule B - For You 0:3
Opicina - San Andrea 0:2
Libertas - Zaule B 2:2

LESTVICA
San Luigi For You 29, CGS 25, Giarizole 22, Libertas 21, Opicina 17, San Andrea 16, San Vito, Esperia SG 12, Zaule 9, Primorje 4.

MLAJŠI CICIBANI
IZIDI 11. KOLA
Giarizole - San Luigi 0:2
CGS - Cave 1:0
Campanelle - Fortitudo 0:1
San Andrea - Chiarbola 4:2
Domio - Breg 1:1
Soncini - Esperia SG 3:2

LESTVICA
San Luigi For You 36, San Andrea 33, Soncini 31, Campanelle 27, Chiarbola 22, Esperia SG 19, CGS 17, Giarizole, Fortitudo 16, Domio 13, Breg 2, Cave 2.

JADRANJE
DUŠAJ — V Bregunju bo od 27. do 30. avgusta mednarodna jadrna regata, na kateri bodo nastopili neinvalidi in slepi. Jadrnice bodo imele tričlanske posadke, v posadiki slepih jadralcev pa bo moral biti prisoten tudi po en videči tekmovalce. Točke te regate bodo računali po sistemu odboitkov, ki bo v sorazmerju z njihovo telesno prizadetostjo.

ODBOJKA

V ŽENSKI C-2 LIGI

ŠESTERKA BREŽANK
NA DRUGEM MESTU

V ŽDL je Sloga ponovno razočarala

Julia - Breg 0:3 (9:15, 10:15, 12:15)

BREG: Žerjal, Slavec, Martinelli, Stepančič, Sabina Slavec, Olenik, Trenta, Premolin, Daniela Žerjal, Sancin, Kocjančič.

V nedeljo so Brežanke gladko premagale tržaško Julio in se tako povzpelle na drugo mesto skupaj s Slogo in CUS iz Trsta. Tekma je bila izenačena in naša ekipa je končno pokazala drugo igro.

Takoj v začetku prvega seta so Brežanke začele igrati dobro in so tako prišle v vodstvo, ki so ga obdržale do konca.

Tudi v drugem setu so vodile svojo igro, čeprav so se domačinke borile za vsako žogo. Posebno se je tokrat izkazala Danica Kocjančič, ki je učinkovito igrala tako v obrambi, kot v napadu.

Najbolj borben je bil tretji set, v katerem sta se obe ekipi izmenjali v vodstvu do osme točke. Takrat so domačinke izkoristile rahlo nepazljivost nasprotnice in povedle. Toda Brežanke so se še bolj potrudile, zaustavile so nasprotničen napad in končno izenačile pri 12 točkah ter nato povedle in zasluženo zmagale.

Mrs

ŽENSKA D LIGA
Ausa PAV - Sloga 3:0 (15:4, 15:9, 15:0)

SLOGA: Adam, Benčina, Kovačič, Krizmančič, S. in V. Vidali, Sosič.

Motiv Sloga je ponovno razočaralo in podleglo prvouvrščeni ekipi Ausa PAV.

Ze od samega začetka je treba povedati, da so slogašice stopile na igrišče brez volje do igre. To je bil tudi glavni vzrok, da so izgubile in prepuštile dve zelo dragoceni točki ekipi, ki je s homogeno igro premagala Slogo v glavnem s servisu. Posebno kritičen je bil zadnji set, ko so žoge kar svigale mimo slogašic, ne da bi se te zmenile za nje. Ko pa so prišle varovanke trenerja Drašiča do servisa, so vsakega zgrešile.

Sedaj čaka Sloga res črna naloga, saj jo čaka v soboto odločilna tekma proti Olimpiji, ki deli s Slogo predzadnje mesto lestvice. Tekma bo namreč odločilna za izpad iz ženske D lige.

K. L.

KOLESARSTVO
Danes Gand - Wevelgem

Po dirki po Flandriji bo danes na sporedu še mednarodna kolesarska dirka.

sv. Franciška 20, komisija za kolesarje.

ZSSDI obvešča, da bo 10. t.m., ob 20. uri v dvorani Alberta Sirkva v Križu skupščina športnih društev.

ZSSDI obvešča, da bo zaradi legalne ure urnik pavalnega tečaja v Lipici naslednji: 1. skupina ob 16.00, 2. skupina ob 17.00 in 3. skupina ob 18. uri.

SPDT vabi v soboto, 11., in v nedeljo, 12. t.m., vse ljubitelje smučanja na izlet TURNEGA SMUČANJA, ki bo potekal v okolici Komne in Krna. Vse informacije in vpisovanje pri odborniku Pavlu Fachuinu vsak dan ob večernih urah (tel. 742488). Vabljeni!

YC Čupa iz Sessljana sporoča, da bo začetek tečaja o praktičnem pomorstvu 13. aprila. Tečaj bo vodil kapitan Bruno Lisjak. Teoretični del tečaja bo ob

ponedeljkih in četrtek ob 20. uri v mali Gregorčičevi dvorani, Ulica sv. Franciška 20, praktični del tečaja pa na jadrnicah v Sesslanskem zalivu v maju in sicer ob sobotah popoldne in ob nedeljah zjutraj.

Vpisnina je 70.000 lir, za člane 40.000, mladina do 18 let in dijaki brezplačno.

Vpisovanje (tudi dijaki in mladina) na ZSSDI.

TENIS
Na mednarodnem ekshibicijskem teniškem turnirju v Rimu je Čehoslovak Ivan Lendl premagal Američana Mayerja s 4:6, 6:2, 7:6 in 8:6.

Srečanje si je ogledalo več kot 10.000 gledalcev, ki so plačali za vstopnice skoraj 64 milijonov lir.

V boju za tretje mesto tega turnirja je Američan Mayer premagal Italijana Panatto s 6:2 in 6:4.

PRISPEVAJTE ZA
DIJASKO MATICO

TENIS

ISTRSKA RIVIERA 81

Vrsta turnirjev
v prihodnjih dneh

Hrvaška teniška zveza bo v mesecu aprilu organizirala vrsto mednarodnih teniških turnirjev šestih istrskih mest. Za to 10. jubilejno pririditev se je prijavilo nad 200 igralcev in igralke iz desetih držav.

V Portorožu bo turnir od 9. do 12. aprila. Razen Jugoslovancev bosta nastopila še članska amaterska prva Evrope Vladimir Borisov in Jelena Jelisensko ter predstavniki Poljske, Bolarije, Madžarske in Čehoslovanske. Nastopili bodo tudi štirje obalni igralci.

L. O.

MOTOCIKLIZEM
Tržaški motoklub »Parlotti« bo priredil v nedeljo pri Dolini-veliko tekmovalcev pred nastopom na klasični spomladanski mednarodni dirki od Pariza do Roubaixa.

Danes bo gotovo nastopil tudi Samroni, medtem ko je nastop Moserja še negotov, ker se vedno čuti posledice padca na dirki po Flandriji. Sicer pa se oba tekmovalca dokaj slabo znajeta na kockastih cestah in zato od njiju danes ne moremo pričakovati vrstitev v samem vrhu lestvice. Čeprav bo nastopil tudi Hinault, pa je za današnjo dirko glavni favorit Belgijec De Vlaeminck.

Proga bo merila 252 km.

GIMNASTIKA
Letošnje 14. evropsko moško gimnastično prvenstvo bo v Rimu 23. in 24. maja. Doslej se je prijavilo 61 telovadcev iz 22 držav.

NAŠE EKIPE V MLADINSKIH PRVENSTVIH IN TURNIRJIH

V slovenski interligi Polet premagal Kontovel

V prvenstvu dečkov le jadranci uspešni - Mladinske igre: Rojancani odpravili Prosečane

SLOVENSKA INTERLIGA
Polet — Kontovel 77:73 (41:38)

POLET: Hrovatin 12, Vremec 38, Kalc 15, Kralj 11, Košta, Sosič 2.

KONTOVEL: Gulič 28, Kojanec 7, Dejan Daneu, Davorin Daneu 8, Pertot 8, Starc, Sedmak, Terčon 22, Gruđen.

Tekma je bila veljavna za turnir interlige, na katerem poleg Kontovela in Poleta nastopajo še Inter Mijla, Bor, Kraški zidar in Koper. Naj omenimo, da so taki turnirji izredno koristni, saj si tako lahko igralci nabirajo izkušnje. Tekma je bila izredno lepa in borbeno od vsega začetka in prvi polčas se je končal z rahlo prednostjo poletovcev. V drugem polčasu so Kontovčci dobro startali in v 7 minut pred koncem vodili s sedmimi točkami razlike. Vsekakor so domačini dobro reagirali in na koncu tudi zmagali. Najboljši na igrišču so bili

Vremec za Polet ter Gulič in Terčon v vrstah Kontovela.

D. S.

DEČKI
Jadran — Barcolana 72:58 (33:28)

JADRAN: Granier, Persi (0:3), Filipčič, Jerič, Košta 30 (2:6), Guštin, Fabi 2, Feri 36 (2:3), Sartori 4 (0:1).

Jadranci so proti zadnjemu na lestvici, moštvi Barcolane, zasluženo zmagali s prikazano igro pa niso zadovoljili, saj je Barcolana igrala celo z okrnjeno postavo.

Košta in Feri sta tokrat skupaj dosegla kar 66 točk.

Kontovel — Inter Mijla 53:97 (22:51)

KONTOVEL: Emili 13, Cunja, Grilanc 2, Pertot, Terčič 1, Škabar 8, Starc 29, Poletti, Brisčica.

Tudi tokrat, čeprav na domačih tleh, so Kontovčci visoko klonili proti mlajši ekipi. Gostje so se tako »odlepili« od premalo borbenih domolincev, saj je bil rezultat v prvi četrtini kar 24:8. Tako je bilo že takrat razvidno, da Kontovčci bodo izgnali tekmo z veliko razliko. Naj omenimo, da so Kontovčci nastopili brez trenerja Prašlja.

D. S.

Libertas — Bor 78:58 (39:29)

BOR: Znidaršič, Kovačič 8, Krapež 4, Pisani 5, Tavčar 5, Brandolin 19, Pupulin 2, Gruđen 2, Korosec 4, Piri 9.

SODNIKA: Redivo in Sollazzo iz Trsta.

Borovi dečki so nepričakovano klonili Libertasu, ki jih je premagal z visoko razliko. Objektivno moramo priznati, da so bili domačini boljši od naših fantov, ki so zalagali vse preveč živčno in povžno.

Iz splošne mladosti st. se tokrat rešila je Tavčar, ki je igral zelo borbeno, in Piri, ki je točno za deval koš.

MLADINSKE IGRE
F. ERJAVEC: Pupulin 2, Pisani 2, Starc 19, Znidaršič 2, Zernj 2, Škabar 2, Cunja, Pelicon, Igor Ciavardi, Marko Cividri 4.

PLANINSTVO

PLANINSTVO

Množica otrok na izletu

V okviru programa Športne šole Trst je 150 otrok obiskalo vrhove okrog Zgonika - Tekmovalne igre - Naslednji izlet v Kanalsko dolino

V nedeljo je Slovensko planinsko društvo iz Trsta v okviru Športne šole Trst priredilo prvi spomladanski izlet po Krasi za otroke slovenskih osnovnih šol v Trstu ter za tiste, ki se obiskujejo otroški vrtec. Tako moramo omeniti, da je izlet uspel zelo dobro, saj se je sprehoda udeležilo kakih 130 osnovnošolcev, kakih 20 predšolskih otrok pa je prišlo v dolino Drage pri Repnju s svojimi starši že v jutranjih urah. Vreme je bilo vsekakor dobro, po prihodu avtobusa v Zgonik pa so se vsi otroci s svojimi voditelji SPDT (bilo jih je kakih 25) podali na bližnji vrh Videž, kjer so vsi malčiči in kjer se je nato začel orientacijski pohod po zgornjih gričih, ki je trajal malo več kot uro.

V ŽARIŠČIH NAPETOSTI - Piše Pavel Stranj

Nigerija: nemirni afriški velikan

Shagari in Awolowo

Glavni notranji razkol poteka med nerazvitim in razvitim mohamedanskim severom, ter bogatim in nemoahmedanskim jugom. Iz te napetosti so tudi izšli vsi državni udari, ki so pretresli vladno v teh dvajsetih letih neodvisnosti: začeli so se leta 1966, ko sta dva zaporedna udara sprožila odcepitve bogatega ozemlja Ibo, ki si je nadaljevalo Biafra. Ta državljanska vojna je trajala leto dni in terjala milijon mrtvih.

Opazovalci so napovedali, da bo država potrebovala napor cele generacije, da popravi škodo, ki jo je prizadela nesrečna biafrowska pustolovina. Nigerija pa si je opomogla dosti prej; po nekaj več kot desetih letih.

Prvega oktobra 1979 je, po trinaajstih letih vojaške oblasti, spet postal predsednik republike civilist, ime mu je Shehu Shagari.

Shagari nima lahke naloge: država je bogata, laniški skupni dohodek, je znašal nad 22 milijard dolarjev, od katerih je 85% izviralo iz izvoza petroleja. Problem pa je, kako razdeliti to bogatstvo, kajti sever je najbolj reven in najbolj potreben razvoja, območje južni je bolj bogat in ima zato tudi večjo moč pri postavljanju svojih zahtev. Neke kritične delitve, bi lahko nudila razporeditev prebivalstva, a zadnji popis je bil šele leta 1963 in je zastarelo; težko pa se je tudi domisliti, kako izpeljati novega, ker vsaka narodna skupina bi želela le izboljšati svoje položaje.

Shagarijevo stranko, ki je «zakorenjena» na severu, je do nedavnega podpirala stranka, ki združuje pripadnike ljudstva Ibo; ostale tri stranke, ki imajo še vsaj delno podporo, pa se vedno bolj zbirajo okoli starega politika iz ljudstva Yoruba, Awolowa. Ta ima na svoji strani skoraj polovico 19 guvernerjev in o njem govorijo kot o bodočem predsedniku republike. A naslednje volitve so šele leta 1983.

Lani so na severu izbruhali nemiri, ki jih je baje sprožila radikalna mohamedanska sekta. 18. decembra so demonstranti napadli osrednjo množico v mestu Kano in pobili nekaj 100 policajev. Vojska je posegla 31. decembra in v spopadih je bilo ubitih vsaj 1000 oseb, med njimi baje tudi «perok» sekte, Mohamed Marwa. Notranji skrbem se je tako Shagariju pridružil tudi nova zunanja nevarnost, kajti neredi v Kani, ki takoj spominjajo na napad na mejo v Meki, novembra 1979, sovpadajo s krepijo libijske prisotnosti v sosednjem Čadu. Nigerija in Libija sta kmalu po neredih izgnali diplomatske predstavnike in nigerijska vlada je povečala vsoto, ki jo državni proračun namenja vojski za celih šest milijard dolarjev.

POLITIČNO NASILJE ALI KRVAVO MAŠČEVANJE?

Pokrajinski svetovalec KD žrtev atentata pri Neaplju

56-letni Alfredo Mundo ni bil vidna politična osebnost - Ranjen tudi sopotnik

NEAPELJ — Neapeljski pokrajinski svetovalec krščanske demokracije je bil včeraj zjutraj ubit v atentatu, ki ga je zagrešila skupina še neidentificiranih oseb, po vsej verjetnosti pa navadni zločinci, ki so očitno imeli odprte račune z u-morjenim.

Žrtev je 56-letni odvetnik Alfredo Mundo, ki se je nič hudega sluteč peljal s svojim avtomobilom znan-

Alfredo Mundo

ke lancia - beta proti Neaplju, kjer bi se moral udeležiti zasedanja pokrajinskega sveta in prisostvovati neki sodni obravnavi. Njegov sopotnik, 28-letni Franco Cansello pa je bil v atentatu lažje ranjen in bo okrevljal v 20 dneh.

Dinamika umora ni še povsem znana, ker je bila «akcija» zares

bliskovita, sad dela poklicnih morilcev. Leti so se na nekem križišču državne ceste Avellino - Napoli približali in s svojim avtomobilom zaleteli v odvetnikovo «beta» ter se nato postavili ob njej. Iz neposredne bližine so nato streljali v Mundo kakih šest ali sedem nabojev, ki so mu popolnoma preštetali telo. Odvetnik je umrl med prevozom v bolnišnico. Cansello, ki očitno ni bil tarča atentatorjev, pa je bil le lažje ranjen v levo ramo. Na prizorišču umora so se nemudoma podali karabinjerji, ki so postavili številne cestne zapore, da bi preostali morilci, katerim pa je vendarle uspelo ubežati.

Vest o navidezno nesmiselnem umoru je globoko odjeknila po vsem mestu. Številne osebnosti političnega življenja so se poklonile spominu odv. Mundo v civilni bolnišnici v Noli, kjer so postavili mitrski oster. Mundo ni v okviru pokrajinskega sveta opravljal nobene vidne funkcije. V zadnjih letih ga politika ni preveč pritegovala in se je raje posvečal svojemu odvetniškemu poklicu. Od leta 1962 do 1984 je bil župan v rodnem kraju Marigliano, kjer je tudi posloval. Na volitvah za obnovitev neapeljskega sveta je prejel 10 tisoč preference in je bil osmi izvoljeni demokrat od skupnih 13. Preiskovalci domnevajo, da ne gre za politični umor, temveč za maščevanje ali pa gre vzrok iskati v Mundovem zasebnem življenju. Dandanes lahko namreč v Neaplju in bližnji okolici vsako najmanj poklicnega morilca, ki za sorazmerno majhno vsoto «poskrbi» za dobro izveden umor. Seveda pa je lahko umor ugotovljen tudi krajevna mafija. Pred štirimi leti so namreč neznanca zaleteli pred odvetnikovim stanovanjem ogor, ki ga je sam Mundo, s pomočjo gasilcev ugasil: opomin tipično mafijske narave.

Tudi odvetnikov sopotnik Cansello je skoraj nemarna oseba. Kaže, da je sicer vpisan v KPI, bil pa je Mundo sodelavec. Dinamika umora pa zgovorno dokazuje, da so morilci uperili orožje le v Mundo, medtem ko je bil Cansello ranjen po naključju.

Odgovornost za atentat je v nekem telefonskem pozivu agenciji ANSA neznane pripisal Rdečim brigadam, vendar pa so preiskovalci zelo skeptični glede verodostojnosti piziva. (ak)

V Italiji več klavnice kot v vsej ostali EGS

RIM — Če se Italija z drugim izobiljem ne more ponasati v primerjavi z drugimi državami EGS, se vsaj lahko hvali s številom klavnice. V Italiji jih je namreč 2.600 javnih in kar 20.000 zasebnih, kar je več kot v vseh ostalih 9 državah skupaj. Francija jih ima na primer vsega 558, mnogo manj kot je klavnice v sami Emiliji (800). Po mnenju izve-dencev bi bilo za našo državo več kot dovolj 400 struktur za zakol živine sedanje stanje je neustrezno, tako z gospodarskega kot z zdravstvenega gledišča, stanje pa je pri-pisati zakonodaji, ki je stara že več kot 50 let.

23. žrtev v Atlantiki

ATLANTA (Georgia) — Se bo dolgi seznam temnoplohih žrtev skrivnostnega manikva v tem mestu povečal še za eno enoto? Pred dnevi je namreč nenadoma izginil 23-letni

umsko prizadeti črnc, ki se sicer obnaša kot 7-letni otrok. Preiskovalci domnevajo, da ga je morilec pri-bil z zvijačo in brkone že umoril. To bi bila že 23. žrtev manikva.

Odpustitev iz službe nasilnega delovodje povzročilo stavko

SYDNEY — Delo v sydneyskem pristanišču je včeraj popolnoma zamrlo. Dva tisoč pristaniščnikov je prekrizalo roke v znak protesta, ker je uprava odpustila delovodjo, ki je med božičnim slavljem popadel z zobmi nekega pristaniščnika, mu skraj odgriznil nos in oklad roko, drugemu pa snel pol lasišča. Za dobro mero je orjaški delovodja, ki se imenuje Robert Hansen, s steklenicami obdelal skupino 50 pristaniščnikov, ki so ga skušali pomiriti.

DUŠAN GRČA NOVI PREDSEDNIK AKTIVA DNS

Izredni občni zbor koprskih novinarjev

Razprava posvečena predvsem izobraževanju novinarjev

KOPER — V Koprju je bil izredni občni zbor tukajšnjega novinarskega aktivna društva novinarjev Slovenije. Predsednik Tomaž Bizjak je v svojem poročilu poudaril, da se je večina članstva uspešno vključila v delo aktivna, zlasti pa je pohvalil delo komisij. Osrednja pozornost je veljala organizaciji Gorjupovih študijskih dnevo, ki so bili okoli prvega maja na Primorskem, osrednja tema pa je bila informiranje na Primorskem in o Primorski ter pretek informacij prek meje.

Organizatori so tudi razne seminarje oziroma udeležbo na seminarjih, tiskovne konference, predavanja ter študijsko potovanje v Italijo. Zelo zavzeto je delala tudi komisija za življenjske in delovne razmere novinarjev, ki je pripravila šešno študijo ter posredovala za uresničevanje sprejetih sklepov v novinarskih hišah.

V razpravi so udeleženci obravnavali predvsem izobraževanje novinarjev. Menili so, da bo potrebno organizirati več krajsih seminarjev,

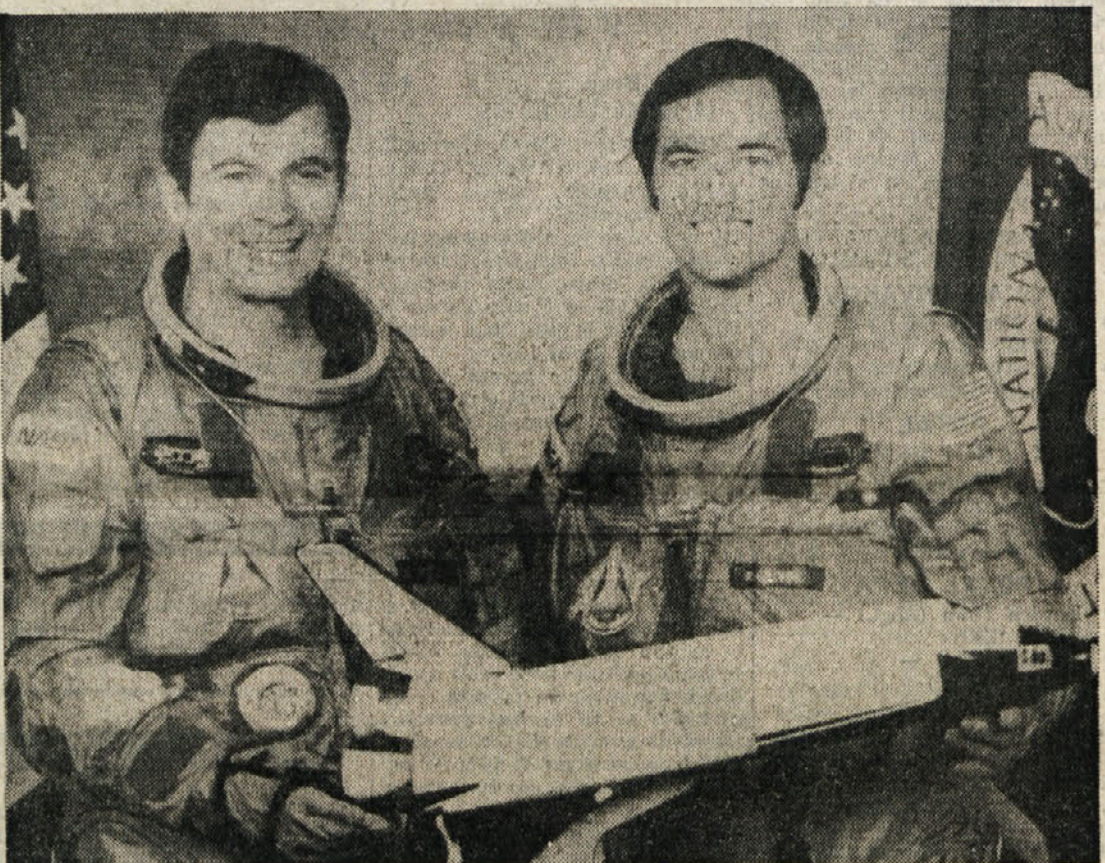
hkrati pa bo potrebno ob primerni organizaciji dela omogočiti posameznim novinarjem daljše študijske dopuste. Prakso radia Koper, ki organizira tedenske strokovne sestanke bi lahko uveljavili tudi v drugih novinarskih hišah. V strokovno usposabljanje pa je seveda treba vključiti tudi novinarje: tovarniških glasil. V prihodnjih tednih bo aktiv organiziral pogovore z uglednimi družbeno-političnimi delavci, med drugim tudi z Zvonetom Draganom in Martinom Milnarjem.

Na občnem zboru so govorili tudi o upokojenih novinarjih ter priporočili, da jim je treba posvečati večjo pozornost. V prihodnje naj bi skladno z njihovimi željami sprejemali manjše zadolžitve. Vabili pa jih bodo tudi na razne seminarje, tiskovne konference, vključevali v družabno življenje, v rekreacijo in podobno. Ob koncu so izvolili nov odbor s predsednikom Dušanom Grčo in tajnikom Vidkom Kogojem na čelu.

L. O.

V PETEK IZSTRELITEV VESOLJSKEGA TRAJEKTA «COLUMBIA»

Vzvratno štetje na Rtu Canaveral

Ameriška vesoljca John Young in Robert Crippen razkazuje model «Columbie»

(Telefoto AP)

WASHINGTON — Pred 20 leti, 12. aprila 1961, je Jurij Gagarin kot prvi človek poletel v vesolje. Dva dni pred to obletnico bo prihodnji petek vzletel z ameriškega vesoljskega oporišča na Rtu Canaveral vesoljski trajekt «Columbia». Sovpadanje pa je le naključje, rezultat nevesčnosti, ki so za dve leti in pol zakasnil pri vzlet vesoljskega trajekta. Je pa zato pričakovano, v ameriški javnosti in v znanstvenem svetu še večje, saj bo uspešen petkov poizkus odprl nove možnosti za odkrivanje vesolja in predstavlja novo obdobje, pravi mejnik za praktično izkoriščanje vesolja.

Končalo se je torej obdobje pionirskih poletov, obdobje sovjetsko-

ameriške vesoljske tekme, začenja se «kolonizacija» vesolja. Resnica na luno je Sovjetska zveza pred Američani spoznala, da je zemeljska krožnica zanimivejša od poletov na Luno in temu primerno zavzela svoje že rutinske vesoljske polete k postaji «saljut».

«Space Shuttle» kot mu pravijo Američani pa predstavlja pravo revolucijo. Prvič bo človeku uspelo, da skoraj v celoti ponovno uporabi «vozilo», ki ga izstrelijo v zemeljsko krožnico. Ze samo ime — vesoljski trajekt — zgovorno pove namen te vesoljske ladje, ki bo v krožnico pošiljala najrazličnejši material in se bo po opravljeni nalogi vračala kot kako jadralno letalo na Zemljo. Z dosedanjim tehnolo-

gijsko stane postavitev telekomunikacijskega satelita v zemeljsko orbito 22 milijard lir, z vesoljskim trajektom se bo strošek občutno zmanjšal. Med drugim bodo lahko z njim pošiljali tehnike, ki bodo lahko popravljali in ponovno usposobili že izrabljene telekomunikacijske satelite. Če pa pomislimo na vojaške namene vesoljskega trajekta, razumemo zakaj so v Moskvi zagnali tak vik in krik ob tem ameriškem poskusu. S trajektom bi lahko Američani med drugim ob blizu pregledali sovjetske vojnuske satelite...

Na Rtu Canaveral so že začeli vzvratno štetje. Pogled na vesoljsko ladjo, ali bolje rečeno na vesoljski sistem je neobčujen. «Columbia» je prislonsena ob ogromni zunanji rezervarji z gorivom, ob straneh dve ozki raketi na etrdos gorivo. Dve raketi bosta dalj vesoljskemu trajektu začetno hitrost, ko bosta izrabili gorivo, se bosta odklopili od «sistema» in padali smetok kristali. Glavni rezervoar se bo ločil od «Columbie», šele ko bo ta dosegla krožno hitrost in se bo raztržila nad oceanom. Glavni zunanji rezervarji: je torej edini del vesoljskega trajekta, ki ga ne bodo ponovno uporabili. Po opravljeni nalogi, tokrat bo trajala le 54 ur, se bo vesoljski trajekt kot jadralno letalo vrnil na Zemljo in pristal na oporišču Edwards v Kaliforniji. To bo naletela naloga za vesoljskega Johna Younga in Roberta Crippena, saj je upravljanje «Columbie», ki ima razsežnosti kakega «DC-8» vse prej kot lahko. (voc)

PREMIER EYSKENS TRDNO ODLOČEN ZAŠČITITI FRANK PRED INFLACIJO

Nova belgijska vlada hoče odpraviti indeks ki povezuje delavske plače z naraščanjem cen

Eyskens je v rekordno kratkem času rešil vladno krizo, ki je trajala samo šest dni

Dopisnik DELA za Primorski dnevnik

BRUSELJ — Dosedanjemu belgijskemu finančnemu ministru Marku Eyskensu je uspelo zakrpati koalicijsko socialistov in krščanskih socialistov. V novi vladni garnituri — enaindeset v 36 povojnih letih — je le ena oseba: 73-letni flamski krščanski socialist Robert Van deputte, nekdanji guverner belgijske centralne banke, je zasedel stolček, ki ga je izpraznil Mark Eyskens, sicer pa je ministrska ekipa ostala enaka kot doslej.

Tako hitrost, s katero je novi premier Eyskens razvil eno najkrajših vladnih kriz v belgijski zgodovini, trajala je le šest dni, kot tudi podatek, da vladni program, ki so ga koalicijski partnerji dogovorili oktobra lani, ostaja veljaven, kajeta da brkone in iz trte izvit komentar, da je Wilfrieda Martensa spodbleda pravzaprav njegova lastna stranka. Oseba in politična razhajanja med dosedanjim premijerom in predsednikom flamskih kr-

ščanskih socialistov Leom Tindemansom niso tukaj nobena skrivnost, a doslej je Martensu vselej uspelo odbrati ravnotežje, četudi je v dveh letih predsednikovanja dobil nekaj jasnih opominov iz svoje stranke pod Tindemansovo taktiko. Ta je očitno večje izbral zaostritev belgijskega gospodarskega položaja, slepo ulico, v kateri se je znašel proračun, ki ga tišči čedalje težji orimeniklji, ter vztrajno padanje domače valute, da se je znebil politične tekme.

Če drži teza o «poravnavi računov», ki jo belgijski politični komentatorji čedalje glasneje omenjajo, potem bo Mark Eyskens imel vse-kakor večji manevrski prostor od svojega predhodnika. Novi predsednik vlade je v boljših odnosih s šefom svoje stranke, računa pa lahko tudi na ugled očeta Gastona, nekajkratnega ministrskega predsednika, ki je bil tri desetletja v vrhu političnega odločanja v Belgiji. Zanimivo je, da je Mark Eyskens skušal odbrati Wilfrieda Martensa v vladni garnituri.

Eyskensova poteza ni brez simbola, po tukajšnjem prepričanju je Martens izkazal predvsem kot spo-

soben krmar v dolgotrajnih in vromčajočih razpravah o regionalni razdelitvi Belgije, manj uspešen pa je bil pri vođenju gospodarske politike in zdravljenu proračunskega primanjkljaja. Mark Eyskens, ki je vladno kariero pričel kot državni sekretar za proračun in zaključil s portfeljem finančnega ministra, sicer pa velja za enega najbolj briljantnih belgijskih ekonomistov — še vedno ima ekonomsko katedro na univerzi v Leuvenu — naj bi bil nekeakšen antipod pravno in institucionalno usmerjenemu Martensu.

Pri iskanju izhoda iz gospodarsko - proračunsko - finančnih zagat se bo Mark Eyskens naslonil na dosedajni vladni program, ki so ga skovali oktobra 1980, ko se je po državi «velika koalicia» šestih namembnih belgijskih strank, ki je uspelo spravila skozi parlament regionalizacijski zakon, nato pa na sedla na črni dogovarjanja o ekonomski strategiji. Podedovanemu vladnemu programu je Eyskens dodal še enačrt nujnih ukrepov, ki naj bi preprečili finančno - gospodarske krize, da je Belgija na dobri poti, da razreši sedanje nadlogo. Novi ministrski predsednik napoveduje ukrepe za večjo konkurenco in spodbujanje zaposlovanja (omenjajo predvsem zmanjšanje davčnega bremena podjetij ter nižje prispevke za socialno varnost), ne more pa izključiti gospodarskih stopenikov, ki so doslej težili, da jim davčna obremenitev zmanjšuje konkurenčnost tako na domačem kot tujem trgu in da se predvsem zaradi visokih prispevkov povečuje število stečajev. Mark Eyskens namerava kontrolirati cene, da bi zmanjšal pritisk na dviganje plač, zavzel se je za omejitve stroškov za energijo (vlada bo sprožila nova pogajanja z naftnimi družbami o oblikovanju cen derivatov, ki v Belgiji tudi dvakrat tedensko skakejo ali padajo, kar spravlja v bes velike porabnike nafte, slišati pa je trditve, da velike družbe do-lačajo ceno nafte po lastnem predurku, opravčujejo pa z nihanjem dolarja), za spodbujanje izvoza (lani je Belgija imela 200 milijard frankov zunanjetrgovinskega primanjkljaja) ter zmanjšanje plač v sektorjih, ki jih je prizadela kriza.

O spornem sistemu, ki plače belgijskih delavcev avtomatično usklajuje z naraščanjem cen («indeks»), še ni slišati določenih napovedi. Mark Eyskens namerava sklicati nujni sestanek med ministri, delodajalci in sindikati, po tej razpravi pa bo vlada odločala, ali in kako prilagoditi zadnje čase nenehno ceni pristani indeks. Novi premier je sicer pristal teze, da je belgijski sistem garantiranja življenjske ravni potrebno približati drugim državam v EGS, kar via facti pomeni odpravo dosedanjega avtomatizma in nevarnost, da delavci plačajo del kriznega davka. Temu ostro nasprotujejo sindikati (in - socialistični

Včeraj smo že napisali, da so posebni ukrepi za boj proti terorizmu vzbudili val polemik vsa-ko-krat, ko jih je vlada sprejela in da se bomo o takih ukrepih letos že drugič izrekli v referendumu, potem ko so volivci leta 1979 zavrnili zahtevo po odpravi «zakona Reale».

Tokrat gre za drugi zakon, ki je v marsičem mnogo strožji od «zakona Reale», predstavlja pa tudi nekatere pomembne novosti v načinu boja proti terorizmu. Prav te novosti so predmet obširne razprave, ki že več kot leto dni teče v Italiji o tem vprašanju.

Gre v prvi vrsti za dva ukrepa: prvi predvideva zaostrovanje kazni za teroriste, drugi pa predvideva občutno znižanje kazni za takozvane «skesan» teroriste, torej tiste, ki po aretaciji sodelujejo v preiskovalni in jim pomagajo pri odkrivanju teroristične dejavnosti in predvsem pri pre-

Popuščanje terorizmu?

Preučevanju nadaljnjih atentatov. Na osnovi teh določil so preiskovalci dosegli v zadnjem letu mnogo uspehov, izvedli so vrsto učinkovitih akcij in odkrili številne brloge ter aretirali na desetine domnevnih teroristov. Povsem se je spremenilo «načelo» teroristov, ki so se dotlej vedno proglasili za politične jetnike in niso hoteli niti odgovorjati na zastavljena vprašanja. Marsikdo je v zadnjem letu postal zelo zgovoren s sodniki, ki je pač uvidel, da je njegova odgovornost za razna teroristična dejanja dokazana in da se na osnovi «zakona Cossiga» zaporna kazni zanj občutno znižajo.

Prav zaradi te učinkovitosti določila se je večina strank zavezala proti predlogu radikalcev, da se «zakon Cossiga» odpravi. Tokrat torej ne gre za politično utemeljitev, kakršna je veljala pred dvema letoma, ko je bilo treba «zakon Reale» ohraniti predvsem zato, da se priznajo parlamentu vse pristojnosti in da se mu poveri naloga, da sprejme ni to določilo; utemeljitev je realna: praksa je pokazala, da je zakon učinkovit in zato ga je treba ohraniti.

Ob tej ugotovitvi pa se takoj postavlja dilema, ki izhajajo iz «političnega» določila zakona, to je predvsem iz policijskega pripora, s katerim daje zakon Cossiga pravzaprav proste roke policiji, saj je dovolj sum, da «bi nekdo v bodoče lahko zagrešil teroristično dejanje», da ga policija z aretirira in pripravi za največ 48 ur. V tem času ga lahko policija zaslišuje, ne da bi aretirani užival tiste pravice, ki pripadajo vsake-mu obtožencu, začeti z imenovanjem zagovornika, ki bi pristostoval zaščitanjem. Prav tako padajo kritike na določilo, ki dopušča policiji, da preišče celo skupino stanovanj, cele mestne predelce, če meni, da bo tam na-sila skritega terorista ali dokazno gradivo o teroristični dejavnosti. Kritike padajo predvsem na dejstvo, da ima pravzaprav policija proste roke, medtem ko bi moral o takih ukrepih, s katerimi lahko za 48 ur odnemo slobodo državljanu le na osnovi sum-ničen, vedno odločiti sodnik.

Prav tako kritizirano določilo je možnost podaljšanja predhodne zaporne kazni za teroriste, ki jih še niso sodili. To določilo je po splošnem mnenju nekeka-ali sodnikom, da lahko počasne-

je vodijo preiskavo, medtem pa osumljenec lahko prebodi v zaporo več kot deset let. To pa nikakor ni malo, še zlasti ne glede na dejstvo, da se marsikateri preiskava konča z ugotovitvijo, da je človek, ki je obtožen kakega terorističnega dejanja, pravzaprav nedolžen. Pietro Valpreda je dovolj nazoren primer.

Sicer pa je glavno vprašanje, ki ga bodo morali rešiti volivci ko se bodo odločali ob referendumu, naslednje: pomeni odprava zakona Cossiga popuščanje terorizmu? Glede na nekatere aspekte, predvsem na rezultate dosedanjih preiskav, bi lahko odgovorili vsakakor pritrdilno; drugi aspekti, tisti, s katerimi daje zakon oblast policiji, pa verjetno terja premislek o umestnosti tega zakona.

Ob teh dilemah bo torej potekal referendum o «zakonu Cossiga». Za odpravo zakona so se izrekli samo radikalci, PDS; in (povsem nepriznani) MSI; za to se je izrekla tudi mlaidska organizacija socialistične stranke. V odstotkih, če vzamemo za osnovno politično volitvo: leta 1979, pomeni to 10,2 odst. Resnič-no primerjavo pa bomo imeli, če bomo število glasov, ki jih bo prejel ta zahteva po referendumu, primerjali z izidom referenduma o «zakonu Reale» iz leta 1979, ko se je za odpravo zakona izreklo 23,5 odstotka glasov.

Prihodnjice: 360 milijonov glasovnic.

Skrivnostni manik zagrešil 40 umorov

ANGLETON (Texas) — Preiskovalci v tem mestu domnevajo, da je treba skrivnostno smrti okoli 40 mladoletnic, ki so nenadoma izginile v začetku prejšnjega desetletja, pripisati enemu samemu morilcu. Pomeni to, ko pred nekaj dnevi odkrili še dva okostnjaka komaj dvajsetletnih deklet, so že pozabljeno preiskavo, ponovno odprli. Vse žrtve skrivnostnega manikva so si bile podobne.

DZAKARTA — 21. žena mu je končno povila dete. Anap Saip, ki si je očitno strastno želel potomstva, je svoje življenjske sanje kronal pri 70 letih.

POGOVORI
O REFERENDUMIH
14.
UREJA
B. BREZIGAR